

Zakon o uvajanju naprav za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije (ZUNPEOVE)

ZBIRNI PODATKI

Uradni list RS, št. [78/2023](#)

Datum tiska: 21.07.2023

[Bodoč čistopis - prva objava](#) - Veljavnost oz. uporaba: od 3.8.2023

[Povezava do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

I. POGLAVJE: SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (predmet in namen zakona)

(1) Ta zakon z namenom doseganja podnebne nevtralnosti in ciljev na področju deleža energije iz obnovljivih virov v bruto končni porabi v Republiki Sloveniji ureja vzpostavitev prednostnih območij umeščanja naprav, ki proizvajajo električno energijo iz obnovljivih virov energije (v nadaljnjem besedilu: OVE), posebnosti prostorskega načrtovanja in dovoljevanja naprav in objektov (v nadaljnjem besedilu: naprav), ki proizvajajo električno energijo z izrabo sončne in vetrne energije (vključno s tehnično opremo, potrebno za njihovo delovanje, napravami za shranjevanje energije in priključki na omrežje), regulativne peskovnike, raziskovalno geotermalno koncesijo, spremljajočo energetska dejavnost, nepotrebno pridobivanja kulturnovarstvenega soglasja v določenih primerih, enkratno nadomestilo za občino za spodbujanje uvajanja vetrnih proizvodnih naprav, pravna razmerja v zvezi s postavitvijo fotonapetostnih naprav na nepremičnine v solastnini in etažni lastnini ter ustanovitev brezplačne služnosti ali stavbne pravice na objektih v javni lasti.

(2) S tem zakonom se zaradi doseganja namenov iz prejšnjega odstavka tudi spreminjajo in dopolnjujejo določbe:

1. Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21 in 18/23 - ZDU-1O),
2. Zakona o cestah (Uradni list RS, št. 132/22, 140/22 - ZSDH-1A in 29/23),
3. Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 - ZZdrI-A, 41/04 - ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20 in 35/23 - odl. US),
4. Zakona o rudarstvu (Uradni list RS, št. 14/14 - uradno prečiščeno besedilo, 61/17 - GZ in 54/22),
5. Zakona o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 -

uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 - ZKme-1D, 79/17 in 44/22),

6. Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22 in 18/23 - ZDU-1O),

7. Zakona o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 - ZON, 67/02, 110/02 - ZGO-1, 115/06 - ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 - ZDavNepr, 17/14, 22/14 - odl. US, 24/15, 9/16 - ZGGLRS in 77/16),

8. Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 - ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 - ZNOrg).

(3) S tem zakonom se zaradi doseganja namenov iz prvega odstavka tega člena odstopa od določb naslednjih zakonov:

1. Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21 in 18/23 - ZDU-1O),
2. Gradbenega zakona (Uradni list RS, št. 199/21 in 105/22 - ZZNŠPP),
3. Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 - uradno prečiščeno besedilo, 61/06 - ZDru-1, 8/10 - ZSKZ-B, 46/14, 21/18 - ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 - ZDeb, 105/22 - ZZNŠPP in 18/23 - ZDU-1O),
4. Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22 in 18/23 - ZDU-1O),
5. Zakona o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 - ZON, 67/02, 110/02 - ZGO-1, 115/06 - ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 - ZDavNepr, 17/14, 22/14 - odl. US, 24/15, 9/16 - ZGGLRS in 77/16),
6. Stvarnopravnega zakonika (Uradni list RS, št. 87/02, 91/13 in 23/20),
7. Stanovanjskega zakona (Uradni list RS, št. 69/03, 18/04 - ZVKSES, 47/06 - ZEN, 45/08 - ZVEtL, 57/08, 62/10 - ZUPJS, 56/11 - odl. US, 87/11, 40/12 - ZUJF, 14/17 - odl. US, 27/17, 59/19, 189/20 - ZFRO, 90/21 in 18/23 -

ZDU-10),

8. Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 11/18 in 79/18),

9. Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 - uradno prečiščeno besedilo, 117/06 - ZDavP-2, 23/14, 50/14, 19/15 - odl. US, 102/15, 7/18 in 141/22),

10. Zakona o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 121/21, 189/21 in 121/22 - ZUOKPOE).

(4) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije v zvezi s fotonapetostnimi napravami in vetrnimi proizvodnimi napravami delno prenašajo:

- Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L št. 206 z dne 22. 7. 1992, str. 7), zadnjič spremenjena z Direktivo Sveta 2013/17/EU z dne 13. maja 2013 o prilagoditvi nekaterih direktiv na področju okolja zaradi pristopa Republike Hrvaške (UL L št. 158 z dne 10. 6. 2013, str. 193), v delu, ki se nanaša na določitev pristojnih organov v postopkih prevlade javne koristi;

- Direktiva 2001/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2001 o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje (UL L št. 197 z dne 21. 7. 2001, str. 157), v delu, ki se nanaša na posebnosti presojo vplivov načrtov in programov na okolje, če gre za prostorske akte, in

- Direktiva 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje (UL L št. 26 z dne 28. 1. 2012, str. 1), zadnjič spremenjena z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2014/52/ES z dne 16. aprila 2014 o spremembi Direktive 2011/92/EU o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje (UL L št. 124 z dne 25. 4. 2014, str. 1), v delu, ki se nanaša na presojo vplivov na okolje za fotonapetostne naprave.

(5) Ta zakon za izvajanje Uredbe Sveta (EU) 2022/2577 z dne 22. decembra 2022 o okviru za pospešitev uvajanja energije iz obnovljivih virov (UL L 335, str. 36, z dne 29. 12. 2022, v nadaljnjem besedilu: Uredba 2022/2577/EU) določa uporabo te uredbe v že začelih postopkih priprave prostorskih aktov, dovoljen in soglasij.

2. člen (pomen izrazov)

(1) Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo:

1. fotonapetostne naprave so naprave, ki proizvajajo električno energijo z izrabo sončne energije, vključno s tehnično opremo, potrebno za njihovo delovanje, napravami

za shranjevanje energije in priključki na omrežje;

2. obstoječe zaprto odlagališče odpadkov je obstoječe odlagališče odpadkov po zakonu, ki ureja varstvo okolja, za katero je bilo v času uveljavitve tega zakona v skladu s predpisom, ki ureja odlagališča odpadkov, izdano pravnomočno okoljevarstveno dovoljenje za zaprto odlagališče;

3. umeščanje so dejavnosti urejanja prostora, pridobivanja upravnih odločb ter postavitve fotonapetostnih naprav in vetrnih proizvodnih naprav;

4. vetrne proizvodne naprave so naprave, ki proizvajajo električno energijo z izrabo vetrne energije, vključno s tehnično opremo, potrebno za njihovo delovanje, napravami za shranjevanje energije in priključki na omrežje; in

5. zaprto odlagališče odpadkov je obstoječe odlagališče odpadkov po zakonu, ki ureja varstvo okolja, za katero je bilo v skladu s predpisom, ki ureja odlagališča odpadkov, izdano pravnomočno okoljevarstveno dovoljenje za zaprto odlagališče.

(2) Izrazi s področja cest, ki niso opredeljeni s tem zakonom, pomenijo enako, kot to določajo predpisi s področja cest.

(3) Izrazi s področja energetike, ki niso opredeljeni s tem zakonom, pomenijo enako, kot to določajo predpisi s področja energetike.

(4) Izrazi s področja graditve objektov, ki niso opredeljeni s tem zakonom, pomenijo enako, kot to določajo predpisi s področja graditve objektov.

(5) Izrazi s področja gozdov, ki niso opredeljeni s tem zakonom, pomenijo enako, kot to določajo predpisi s področja gozdov.

(6) Izrazi s področja kmetijskih zemljišč, ki niso opredeljeni s tem zakonom, pomenijo enako, kot to določajo predpisi s področja urejanja kmetijskih zemljišč.

(7) Izrazi s področja ohranjanja narave, ki niso opredeljeni s tem zakonom, pomenijo enako, kot to določajo predpisi s področja ohranjanja narave.

(8) Izrazi s področja rudarstva, ki niso opredeljeni s tem zakonom, pomenijo enako, kot to določajo predpisi s področja rudarstva.

(9) Izrazi s področja urejanja prostora, ki niso opredeljeni s tem zakonom, pomenijo enako, kot to določajo predpisi s področja urejanja prostora.

(10) Izrazi s področja varstva kulturne dediščine, ki niso opredeljeni s tem zakonom, pomenijo enako, kot to določajo predpisi s področja varstva kulturne dediščine.

(11) Izrazi s področja varstva okolja, ki niso opredeljeni s tem zakonom, pomenijo enako, kot to določajo predpisi s področja varstva okolja.

(12) Izrazi s področja voda, ki niso opredeljeni s tem zakonom, pomenijo enako, kot to določajo predpisi s področja voda.

(13) Izrazi s področja železniškega prometa in varnosti v železniškem prometu, ki niso opredeljeni s tem zakonom, pomenijo enako, kot to določajo predpisi, ki urejajo železniški promet in varnost v železniškem prometu.

3. člen (javna korist)

Planiranje, načrtovanje, postavitve in obratovanje fotonapetostnih naprav in vetrnih proizvodnih naprav ter z njimi povezane omrežne infrastrukture je v javno korist ter služi interesu javnega zdravja in javne varnosti.

4. člen (subsidiarna uporaba zakona, ki ureja prostor)

Za vprašanja urejanja prostora, ki s tem zakonom niso urejena drugače, se uporablja zakon, ki ureja prostor.

II. POGLAVJE: OBMOČJA UMEŠČANJA NAPRAV, KI PROIZVAJAJO ELEKTRIČNO ENERGIJO Z IZRABO OVE

1. oddelek: Prednostna območja umeščanja naprav, ki proizvajajo električno energijo z izrabo OVE, določena na podlagi akcijskega programa (potencialna prednostna območja OVE)

5. člen (akcijski program za potencialna prednostna območja OVE)

(1) Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) sprejme tematski akcijski program za izvajanje Strategije prostorskega razvoja Slovenije, v katerem določi potencialna prednostna območja za umestitev fotonapetostnih naprav in potencialna prednostna območja za umestitev vetrnih proizvodnih naprav (v nadaljnjem besedilu: potencialna prednostna območja OVE) ter usmeritve in ukrepe za njihovo prostorsko izvedbeno načrtovanje.

(2) Akcijski program iz prejšnjega odstavka pripravi ministrstvo, pristojno za prostor, v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za energijo.

(3) V akcijskem programu iz prvega odstavka tega člena se opredelijo predlogi izvedljivih variant za umestitev fotonapetostnih naprav in vetrnih proizvodnih naprav in z

njimi povezane omrežne infrastrukture ter določijo usmeritve za njihovo prostorsko izvedbeno načrtovanje na državni in občinski ravni, pri čemer se vsebina akcijskega programa pripravi tako, da se lahko za fotonapetostne in vetrne proizvodne naprave, ki so prostorske ureditve državnega pomena, v čim večji meri neposredno na njegovi podlagi pripravi predlog uredbe o najustreznejši varianti.

(4) Za pripravo prvega akcijskega programa in okoljskega poročila se uporabi z novimi podatki aktualizirana v letu 2023 izdelana strokovna podlaga, ki določa potencial sonca in vetra za proizvodnjo električne energije ter analizo občutljivosti v povezavi s kriteriji ohranjanja narave, varovanja zdravja, varstva kulturne dediščine, upravljanja z vodami in drugimi pravnimi režimi. Za pripravo vsebine, ki bo podlaga za pripravo predlogov uredbe o najustreznejši varianti, pa se uporabi najboljše razpoložljive in izvedbeni ravni prostorskega načrtovanja ustrezne podatke in strokovne podlage za načrtovanje fotonapetostnih naprav in vetrnih proizvodnih naprav ter njihovega priklopa na elektroenergetsko omrežje zagotovijo operaterji prenosnega in distribucijskega omrežja ter ministrstva vsako s svojega področja.

(5) Ministrstvo, pristojno za prostor, v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za energijo, na podlagi poročila o izvajanju akcijskega programa in posodabljenih strokovnih podlag iz prejšnjega odstavka najmanj vsakih šest let pripravi prenovno akcijskega programa iz prvega odstavka tega člena.

6. člen (prostorsko izvedbeno načrtovanje prostorskih ureditev državnega pomena)

(1) Na potencialnih prednostnih območjih OVE, opredeljenih v akcijskem programu iz prejšnjega člena, se prednostno načrtujejo fotonapetostne in vetrne proizvodne naprave, ki so prostorske ureditve državnega pomena.

(2) Prostorske ureditve iz prejšnjega odstavka se na podlagi predhodnega vrednotenja in utemeljitve možnih variant načrtujejo z uredbo o najustreznejši varianti kot državnim prostorskim izvedbenim aktom v skladu z zakonom, ki ureja prostor.

(3) Uredbo o najustreznejši varianti pripravi ministrstvo, pristojno za prostor, v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za energijo, pri čemer elektrooperaterji in ministrstva, vsako za svoje področje, najpozneje v štirih mesecih od uveljavitve akcijskega programa iz prejšnjega člena zagotovijo podatke in strokovne podlage, ki so potrebni za njeno pripravo.

(4) Vlada lahko uredbe, katerih predlog se pripravi v skladu s četrtem odstavkom prejšnjega člena, sprejme tudi hkrati z akcijskim programom iz prejšnjega člena.

(5) Če se uredba o najustreznejši varianti v skladu s prejšnjim odstavkom sprejme hkrati z akcijskim programom, se strokovne podlage za pripravo te uredbe izdelajo v sklopu priprave akcijskega programa.

7. člen

(občinsko prostorsko izvedbeno načrtovanje na potencialnih prednostnih območjih OVE)

(1) Občina na potencialnih prednostnih območjih OVE, določenih v akcijskem programu iz 5. člena tega zakona, fotonapetostne in vetrne proizvodne naprave ter druge prostorske ureditve, ki so prostorske ureditve lokalnega pomena, načrtuje z občinskim prostorskim načrtom (v nadaljnjem besedilu: OPN) in občinskim podrobnim prostorskim načrtom (v nadaljnjem besedilu: OPPN) v obsegu in na način, da s tem niso onemogočeni načrtovanje, izvedba in uporaba fotonapetostnih naprav in vetrnih proizvodnih naprav, ki so prostorske ureditve državnega pomena. Za načrtovanje na območjih iz prejšnjega stavka mora občina pridobiti soglasje vlade.

(2) Umestitev fotonapetostne naprave ali vetrne proizvodne naprave z OPPN, s katerim se spremeni namenska raba prostora, je na potencialnih prednostnih območjih OVE iz prvega odstavka 5. člena tega zakona dopustna tudi, če v lokalnem energetskega konceptu ni predvidena, občina pa mora lokalni energetski koncept uskladiti ob njegovi prvi prenovi.

(3) V postopku priprave OPN ali OPPN, katerih vsebina se nanaša le na umeščanje fotonapetostnih ali vetrnih proizvodnih naprav na potencialnih prednostnih območjih OVE, se ne izvede celovita presoja vplivov na okolje, javnosti pa se omogoči dajanje pripomb v roku, ki ni krajši od 15 dni.

(4) Šteje se, da sta umestitev fotonapetostne naprave, ki se načrtuje na potencialnem prednostnem območju OVE iz prvega odstavka 5. člena tega zakona ali na predpisanem prednostnem območju za fotonapetostne naprave iz 8. člena tega zakona, ter umestitev vetrne proizvodne naprave, ki se načrtuje na potencialnem prednostnem območju OVE iz prvega odstavka 5. člena tega zakona, skladni s cilji prostorskega razvoja občine, regionalnim prostorskim planom in občinskim prostorskim planom.

2. oddelek: Predpisana prednostna območja umeščanja fotonapetostnih naprav

8. člen

(predpisana prednostna območja umeščanja fotonapetostnih naprav)

(1) Ne glede na 5. do 7. člen tega zakona se kot predpisana prednostna območja za umeščanje fotonapetostnih naprav

(v nadaljnjem besedilu: predpisana prednostna območja) štejejo:

1. strehe objektov in utrjene površine parkirišč na stavbnih zemljiščih, katerih tlorisna površina je 1.000 m² ali več, in ki se nahajajo na poselitvenih območjih, zlasti v mestih in drugih urbanih naseljih;

2. območje cestnih zemljišč, cestnih objektov, oskrbnih postaj javnih cest in servisnih prometnih površin;

3. železniško območje, kot ga opredeljuje zakon, ki ureja varnost železniškega prometa;

4. območja objektov za proizvodnjo elektrike ter območje razdelilnih transformatorskih postaj in razdelilnih postaj, ki segajo največ 5 m od roba najbolj zunanjega energetskega objekta;

5. območja zaprtih odlagališč;

6. območja opuščanih in nekdanjih površinskih kopov mineralnih surovin, ki niso zalita z vodo, če postavitve teh naprav ni v nasprotju s prostorskim izvedbenim aktom, ter

7. obstoječa neaktivna odlagališča odpadkov in opuščena odlagališča odpadkov, če postavitve teh naprav ni v nasprotju s prostorskim izvedbenim aktom.

(2) Na območjih iz 1. do 7. točke prejšnjega odstavka je fotonapetostne naprave dopustno umeščati ne glede na lokalni energetski koncept.

(3) Na območjih iz 1. do 5. točke prvega odstavka tega člena je ne glede na določbe prostorskih izvedbenih aktov dopustna postavitve fotonapetostnih naprav, ki je skladna s podrobnejšimi pravili urejanja prostora, ki se neposredno uporabljajo pri dovoljevanju in postavitvi teh naprav.

(4) Podrobnejša pravila urejanja prostora iz prejšnjega odstavka vsebujejo:

1. pogoje, ki jih morajo izpolnjevati območja ali objekti, na katere se prednostno umeščajo fotonapetostne naprave (npr. glede vrste in namembnosti območja ali objekta, lege, osončenosti, nosilnosti, ustreznosti elektroenergetskega omrežja, tehnične, tehnološke, prometno-varnostne in druge pogoje), in

2. prostorske izvedbene pogoje za postavitve fotonapetostnih naprav, ki so podlaga za dovoljevanje oziroma postavitve naprav (npr. zmožljivost naprav, tehnične pogoje za postavitve in obratovanje naprave, priključevanje na omrežje, delež zelenih površin, urbanistično, arhitekturno in krajinsko oblikovanje in drugo).

(5) Vlada podrobnejša pravila urejanja prostora predpiše z uredbo, ki je v skladu z zakonom, ki ureja prostor, del državnega prostorskega reda.

(6) Vlada lahko ob upoštevanju vrste in stopnje razvrednotenja ter tehnologije obnovljivih virov kot predpisana prednostna območja, za katera sprejme uredbo iz prejšnjega odstavka, določi tudi druga območja, ki se v skladu s predpisi, ki urejajo prostor, štejejo za razvrednotena.

9. člen

(obvezna postavitve fotonapetostnih naprav pri novogradnjah in rekonstrukcijah)

(1) Postavitve in obratovanje fotonapetostnih naprav minimalne nazivne moči ali površine je, razen kadar njihova postavitve ni izvedljiva ali dopustna ob upoštevanju vrste ali namembnosti objekta, njegove lege ali osončenosti, možnosti priklopa na elektroenergetsko omrežje, ekonomske in tehnične izvedljivosti, zahtev varovanja kulturne dediščine, interesov nacionalne varnosti, obrambe in varstva pred nesrečami, zagotavljanja varnosti v prometu, upravljanja z vodami, varstva gozdov, zagotavljanja zelenih površin ter na naravi temelječih rešitev ali zahtev s področja ohranjanja narave, obvezna v primeru:

- novogradnje utrjenega parkirišča, katerega tlorisna površina znaša 1.000 m² ali več;
- novozgrajenih objektov, katerih tlorisna površina strehe znaša 1.000 m² ali več;
- prizidave objekta v vertikalni smeri, kjer je tlorisna površina strehe prizidave 1.000 m² ali več;
- prizidave objekta v horizontalni smeri, kjer je tlorisna površina strehe prizidave 1.000 m² ali več; in
- rekonstrukcije objekta, pri kateri se posega tudi v nosilno konstrukcijo strehe, katere tlorisna površina znaša 1.000 m² ali več.

(2) Za postavitve, obratovanje in odstranitev fotonapetostne naprave je zadolžen lastnik objekta, ki lahko svojo obveznost uresničuje tudi preko tretje osebe.

(3) Vlada v zvezi z obvezo postavitve fotonapetostnih naprav v uredbi iz petega odstavka prejšnjega člena podrobneje predpiše izjeme od obvezne postavitve fotonapetostnih naprav, ko postavitve fotonapetostnih naprav ni dopustna ali izvedljiva:

1. v povezavi z vrsto ali namembnostjo objekta,
2. v povezavi z lego ali osončenostjo objekta,
3. zaradi zagotavljanja zelenih površin ter na naravi temelječih rešitev ali
4. zaradi zahtev varovanja kulturne dediščine.

(4) Vlada v uredbi iz prejšnjega odstavka določi tudi minimalno nazivno moč ali minimalno površino tlorisne površine strehe ali parkirišča, ki jo mora pokrivati fotonapetostna naprava, pri čemer upošteva tudi morebitne omejitve zmogljivosti priklopa na omrežje.

10. člen

(dokazovanje obratovanja in izjeme od obvezne postavitve fotonapetostne naprave)

(1) Obstoj izjeme od obvezne postavitve fotonapetostne naprave iz prvega odstavka prejšnjega člena lastnik objekta dokazuje:

1. z zavrjenim dovoljenjem ali soglasjem ali negativnim mnenjem, ki ga organ, pristojen za odločanje o nameravani postavitvi fotonapetostne naprave, izda v postopkih, ki se nanašajo na varovanje interesov iz prvega odstavka prejšnjega člena, in iz katerega izhaja, da postavitve fotonapetostne naprave ni mogoča, ali

2. s strokovno podlago, ki obsega preverjanje izvedljivosti in ekonomičnosti različnih variant v idejni fazi ter vrednotenje stroškovnih in naložbenih kazalnikov ter predlogov najboljše variante (v nadaljnjem besedilu: študija izvedljivosti), iz katere izhaja, da je postavitve fotonapetostne naprave ekonomsko ali tehnično neizvedljiva.

(2) Izdelovalec študijo izvedljivosti iz 2. točke prejšnjega odstavka pripravi na podlagi dovoljenj, soglasij ali mnenj, ki jih je investitor dolžan pridobiti na podlagi predpisov s področja varstva okolja, zagotavljanja nacionalne varnosti in obrambe, varstva pred nesrečami, varnosti v prometu, varovanja kulturne dediščine, upravljanja z vodami, varstva gozdov, ohranjanja narave in priklopa na elektroenergetsko omrežje. Neizvedljivost zaradi interesa obrambe, nacionalne varnosti in varstva pred nesrečami, je mogoče dokazovati tudi z mnenjem ministrstva, pristojnega za obrambo, ki v predpisih ni predvideno. Študija izvedljivosti velja pet let od njene priprave, pred prenehanjem njene veljavnosti pa mora lastnik pridobiti novo študijo izvedljivosti, ki upošteva aktualne ekonomske kazalce, razvoj tehnike in stanje v prostoru.

(3) Ekonomski vidik študije izvedljivosti upošteva zlasti stroške postavitve in priklopa fotonapetostne naprave, vključno z višjimi stroški postavitve zaradi uresničevanja interesov iz prvega odstavka prejšnjega člena, oceno prihodka proizvodnje ali zmanjšanih stroškov za električno energijo in možnost pridobitve nepovratnih sredstev.

(4) Obratovanje fotonapetostne naprave, za katero velja obveza obratovanja iz prejšnjega člena, se dokazuje z dokazilom o odobritvi obratovanja naprave.

(5) Minister, pristojen za energijo, podrobneje predpiše vsebino, metodologijo priprave ter strokovno usposobljenost

osebe, ki pripravi študijo izvedljivosti.

11. člen

(obvezna postavitve fotonapetostnih naprav na obstoječih objektih)

(1) Postavitve in obratovanje fotonapetostnih naprav minimalne nazivne moči ali površine je, razen kadar njihova postavitve ni izvedljiva ali dopustna ob upoštevanju vrste ali namembnosti objekta, njegove lege ali osončenosti, namere rušenja ali rekonstrukcije objekta ali zaradi kompleksnosti lastninsko-pravnih razmerij, možnosti priklopa na elektroenergetsko omrežje, ekonomske in tehnične izvedljivosti, zahtev varovanja kulturne dediščine, interesov nacionalne varnosti, obrambe in varstva pred nesrečami, zagotavljanja varnosti v prometu, upravljanja z vodami, varstva gozdov, zagotavljanja zelenih površin ter na naravi temelječih rešitev ali zahtev s področja ohranjanja narave, obvezna na:

1. strehi obstoječega objekta, katerega tlorisna površina strehe znaša 1.700 m² ali več in

2. obstoječem utrjenem parkirišču, katerega tlorisna površina znaša 1.700 m² ali več.

(2) Kadar je bil objekt nagrajen na javnem natečaju ali je prejel nacionalno nagrado s področja arhitekture, urbanizma ali krajinske arhitekture, mora lastnik pred postavitvijo fotonapetostne naprave pridobiti usmeritev avtorja glede njihove postavitve. Usmeritev lastniku ne sme povzročiti nesorazmernih stroškov oziroma znatno podaljšati časa postavitve. Če avtor usmeritev ne poda v enem mesecu, se šteje, da se strinja s predlagano postavitvijo fotonapetostnih naprav.

(3) Glede postavitve, obratovanja in odstranitve fotonapetostne naprave, zavezanca za postavitve, pooblastil vlade za podrobnejšo opredelitev izjem, načina dokazovanja ekonomske in tehnične neizvedljivosti ter študije izvedljivosti se smiselno uporabljajo drugi do četrty odstavka 9. člena in 10. člen tega zakona, pri čemer v zvezi s postavitvijo fotonapetostnih naprav na obstoječe objekte vlada podrobneje predpiše tudi:

1. rok in način dokazovanja nameravanega rušenja in rekonstrukcije objekta,

2. izjemo in način dokazovanja kompleksnosti lastninsko-pravnih razmerij, ki omogočajo njihovo postavitve, in

3. rok, v katerem nastane obveza postavitve fotonapetostne naprave za obstoječe objekte in parkirišča, pri čemer upošteva zlasti vrsto in površino objektov, ekonomske kriterije in izvedljivost priklopa na omrežje, pri čemer ta rok ne sme biti krajši od dveh let in ne daljši od desetih let od uveljavitve predpisa vlade.

12. člen

(seznanitev javnosti z umeščanjem naprav na predpisanih prednostnih območjih)

(1) Pri umeščanju in postavitvi naprav na območjih iz 2. do 5. točke prvega odstavka 8. člena tega zakona investitor zagotovi, da se na spletni strani državne uprave in spletni strani občine, na območju katere je načrtovana umestitev fotonapetostnih naprav, objavi osnutek elaborata OVE za umestitev teh naprav, ki ga pripravi pooblaščen prostorski načrtovalec, kot ga določajo predpisi, ki urejajo arhitekturno in inženirsko dejavnost (v nadaljnjem besedilu: elaborat OVE). Skupaj z objavo iz prejšnjega stavka se objavi tudi poziv javnosti in občinam, na območju katerih se umestitev načrtuje, da v 30 dneh od objave na portalu državne uprave na ministrstvo, pristojno za energijo, in na elektronski naslov investitorja, podajo pripombe in predloge, ki jih imajo v zvezi z osnutkom elaborata OVE.

(2) Elaborat OVE, ki se pripravi ob upoštevanju usmeritev in podrobnejših pravil, ki jih določa uredba iz petega odstavka 8. člena tega zakona, vsebuje:

- prikaz območja posega;

- prikaz urbanistične, krajinske oziroma arhitekturne rešitve;

- gospodarsko javno infrastrukturo, ki jo je treba zagotoviti v času postavitve in obratovanja, ter način priključevanja na obstoječo gospodarsko javno infrastrukturo; in

- rešitve in ukrepe za varstvo okolja, upravljanje z vodami, ohranjanje narave, varstvo kulturne dediščine ter varstvo pred požarom in naravnimi nesrečami.

(3) Investitor zagotovi, da obrazloženo stališče do pripomb javnosti in občin, ki jih pridobi na podlagi prvega odstavka tega člena, pripravi pooblaščen prostorski načrtovalec. Stališče do pripomb javnosti in občin se skupaj s končnim elaboratom OVE na zahtevo investitorja objavi na portalu državne uprave in občine, na mestu objave osnutka elaborata OVE. Dokazilo o objavi iz prejšnjega stavka se priloži zahtevi za izdajo gradbenega dovoljenja ali zahtevi za drugo upravno odločbo, ki jo za umestitev fotonapetostne naprave zahtevajo področni predpisi. Vloga za izdajo gradbenega dovoljenja ali druge upravne odločbe, ki omogoča umestitev v prostor, ki ji ni priloženo dokazilo iz prejšnjega stavka, se zavrže.

(4) Pri izdelavi projektne dokumentacije ali druge dokumentacije za postavitve fotonapetostnih naprav se upoštevajo strokovne rešitve iz elaborata OVE.

3. oddelek: Druga območja umeščanja naprav, ki proizvajajo električno energijo z izrabo OVE

13. člen

(druga območja umeščanja naprav, ki proizvajajo električno energijo z izrabo OVE)

(1) Zunaj potencialnih prednostnih območij in predpisanih prednostnih območij se fotonapetostne naprave in vetrne proizvodne naprave načrtujejo v skladu z zakonom, ki ureja prostor.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se lahko za umestitev fotonapetostne naprave ali vetrne proizvodne naprave OPPN v skladu z zakonom, ki ureja prostor, sprejme tudi, če umestitev teh naprav ni predvidena v lokalnem energetskega konceptu, če se najpozneje hkrati s sprejetjem OPPN ustrezno spremeni ali sprejme tudi lokalni energetski koncept.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena je v skladu z 20. členom tega zakona dopustna postavitve fotonapetostnih naprav v območju državnega prostorskega izvedbenega akta.

III. POGlavJE: PROSTORSKO NAČRTOVANJE IN DOVOLJEVANJE

1. oddelek: Skupne določbe celovite presoje in presoje vplivov na okolje

14. člen

(uporaba drugih predpisov)

Za celovito presojo vplivov na okolje, presojo vplivov na okolje in presojo sprejemljivosti na naravo se uporabljajo določbe predpisov, ki urejajo varstvo okolja, ohranjanje narave, upravljanje z vodami in graditev objektov, razen če je s tem zakonom določeno drugače.

15. člen

(spodbujanje kakovosti spremljajočega gradiva)

(1) Za spodbujanje kakovosti spremljajočega gradiva k prostorskemu aktu in poročil o vplivih na okolje, pripravljenih v zvezi z umeščanjem fotonapetostnih naprav in vetrnih proizvodnih naprav:

1. ministrstvo, pristojno za odločanje o celoviti presoji vplivov na okolje, in ministrstvo, pristojno za odločanje o presoji vplivov na okolje, v sodelovanju s pristojnimi organi in organizacijami vsako peto leto do 30. decembra zagotovita analizo okoljskih poročil in poročil o vplivih na okolje, ki sta jih prejeli v obdobju zadnjih petih koledarskih let;

2. ministrstvo, pristojno za energijo, v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za prostor, in nosilci urejanja prostora vsako peto leto do 30. decembra zagotovi analizo prejetih strokovnih podlag za prostorske akte, ki predvidevajo umeščanje naprav OVE v prostor, ki jih je prejelo v obdobju zadnjih petih koledarskih let.

(2) Ministrstva iz prejšnjega odstavka do 1. marca vsako šesto leto pripravijo priporočila in primere dobrih praks, namenjene večji kakovosti teh poročil in strokovnih podlag ter usklajenemu in predvidljivemu delovanju pristojnih ministrstev in organizacij v postopkih umeščanja v prostor. Priporočila in primeri dobrih praks iz prejšnjega stavka se objavijo na osrednjem spletnem mestu državne uprave, na svoji spletni strani pa jih objavi tudi Center za podpore iz zakona, ki ureja spodbujanje obnovljivih virov energije.

(3) Center za podpore iz zakona, ki ureja spodbujanje obnovljivih virov energije, pripravi splošne smernice za postopek priprave prostorskih aktov za področje energije iz fotonapetostnih naprav in vetrnih proizvodnih naprav v skladu z zakonom, ki ureja prostor, in zakonom, ki ureja spodbujanje obnovljivih virov energije. Smernice iz prejšnjega stavka Center za podpore letno preveri in po potrebi spremeni ter dopolni najpozneje do 31. marca tekočega leta.

16. člen

(dodatne določbe o presoji sprejemljivosti planov in posegov na okolje in varovana območja)

(1) V okoljskem poročilu in poročilu o vplivih na okolje, pripravljenem na podlagi zakona, ki ureja varstvo okolja, zakona, ki ureja vode, in zakona, ki ureja ohranjanje narave, ter v strokovnih podlagah, ki se k prostorskemu aktu pripravijo na podlagi zakona, ki ureja prostor, se navedejo informacije, ki jih je smiselno zahtevati glede na:

1. trenutno znanje in metode presoje;
2. vsebino in natančnost prostorskega akta;
3. vrsto naprave za proizvodnjo električne energije, na katero se nanašajo nameravani projekti, in
4. to, na kateri stopnji odločanja je prostorski akt, in koliko je nekatere zadeve primerneje presojati na različnih ravneh tega procesa, da se prepreči podvajanje presoje.

(2) Vlada na predlog ministrstva, pristojnega za energijo, sprejme usmeritve glede podatkov, monitoringa in metodologij, ki se uporabljajo za presojo posledic plana, načrta ali projekta, ki obravnava umeščanje fotonapetostne in vetrne proizvodne naprave, na cilje ohranjanja območij ter na doseganje ugodnega stanja vrst in habitatov, ki so varovani na podlagi predpisov, ki urejajo ohranjanje narave.

(3) Pri oblikovanju dokumentov iz prvega odstavka tega člena se primarno izhaja iz obstoječih podatkovnih zbirk države in občine. Podatki, ki so pomembni za presojo vplivov nameravanega posega na okolje, naravo ali vode, ki jih v postopku priprave prostorskega akta ali odločanja o izdaji upravne odločbe, ki omogoča poseg v okolje ali naravo, v utemeljitev svojih argumentov predložijo in se nanje sklicujejo udeleženci postopka ali javnost, so v skladu z zakonom, ki ureja dostop do informacij javnega značaja, informacije javnega značaja, država in občina pa jih lahko vključita v svoje podatkovne zbirke. Dostop do podatkov postopka iz prejšnjega stavka se tudi v obdobju, ko še niso vključeni v uradne zbirke podatkov, zagotavlja v skladu z zakonom, ki ureja dostop do informacij javnega značaja.

17. člen

(pristojnost in postopki prevlade javne koristi)

(1) Ne glede na četrty in šesti odstavek 66. člena Gradbenega zakona (Uradni list RS, št. 199/21 in 105/22 - ZZNŠPP, v nadaljnjem besedilu: GZ-1) se predlog o prevladi druge javne koristi nad javno koristjo ohranjanja narave v postopkih, ki se nanašajo na postavitve fotonapetostnih naprav in vetrnih proizvodnih naprav, vložiti na ministrstvo, pristojno za okolje. O prevladi javne koristi odloča vlada na predlog ministrstva, pristojnega za okolje, pod pogoji in po postopku iz predpisov, ki urejajo ohranjanje narave, razen če ta zakon ali 3. člen Uredbe 2022/2577/EU ne določata drugače.

(2) Postopek prevlade javne koristi lahko ministrstvo, pristojno za okolje, ob smiselni uporabi 101.f člena Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 - uradno prečiščeno besedilo, 61/06 - ZDru-1, 8/10 - ZSKZ-B, 46/14, 21/18 - ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 - ZDeb, 105/22 - ZZNŠPP in 18/23 - ZDU-10, v nadaljnjem besedilu: ZON) in prvega ter tretjega odstavka tega člena na predlog nosilca nameravanega posega v okolje izvede tudi v drugih postopkih, v katerih je v skladu z ZON ali GZ-1 zahtevana presoja sprejemljivosti na naravo, in sicer:

1. v primeru negativnega mnenja s področja ohranjanja narave v postopku izdaje gradbenega dovoljenja iz 54. člena GZ-1,

2. če pristojni organ v postopku izdaje naravovarstvenega soglasja v skladu s 105.a členom ZON ugotovi, da bi moral izdajo naravovarstvenega soglasja zavrniti, ali

3. če pristojni organ v postopku izdaje dovoljenja za poseg v naravo v skladu s 104.a členom ZON ugotovi, da bi moral izdajo dovoljenja za poseg v naravo zavrniti.

(3) Če vlada sprejme odločitev o prevladi druge javne koristi nad koristjo ohranjanja narave, pristojno ministrstvo v odločbo o gradbenem dovoljenju, naravovarstvenem soglasju ali dovoljenju za poseg v naravo vključi odločitev

vlade o prevladi druge javne koristi.

2. oddelek: Posebnosti postopkov prostorskega načrtovanja OVE

18. člen

(vabilo k pripravi prostorskega akta)

(1) Ministrstvo, pristojno za energijo, lahko v času objave pobude za pripravo državnega prostorskega izvedbenega akta v skladu z zakonom, ki ureja prostor, ali v primeru, ko je podalo izjavo iz drugega odstavka 22. člena tega zakona, na svetovnem spletu in na portalu državne uprave javno objavi vabilo potencialnim investitorjem fotonapetostnih naprav ali vetrnih proizvodnih naprav z nazivno električno močjo najmanj 10 MW (v nadaljnjem besedilu: investitor), da prevzamejo vlogo naročnika izdelave prostorskega izvedbenega akta. V vabilu iz prejšnjega stavka se navedeta dokumentacija postopka, ki jo je že v začetni fazi dolžan zagotoviti investitor, ki želi v postopek vstopiti kot naročnik izdelave prostorskega akta, in rok, v katerem je to dokumentacijo treba zagotoviti.

(2) Investitor, ki se odzove na vabilo iz prejšnjega odstavka, mora v času javne objave iz prejšnjega odstavka dati zavezujočo ponudbo, v kateri je ob smiselni uporabi drugega odstavka 12. člena tega zakona predstavljen predlog prostorske ureditve in moči fotonapetostnih ali vetrnih proizvodnih naprav.

(3) Pozitiven odziv na prejeti predlog prostorske umestitve iz prejšnjega odstavka lahko ministrstvo, pristojno za energijo, pogojuje s pisno zavezo predlagatelja, da bo prispeval h kritju stroškov priprave strokovnih podlag in druge potrebne dokumentacije za pripravo prostorskega izvedbenega akta, ki je navedena v vabilu iz prvega odstavka tega člena.

(4) Pri presoji predlogov ima načrtovanje naprav z večjo nazivno električno močjo prednost pred načrtovanjem naprav z manjšo močjo, razen če večje nazivne moči ni mogoče doseči zaradi omejitev, ki jih določajo predpisi s področja varstva okolja, varovanja zdravja, upravljanja z vodami, ohranjanja narave, varstva pred požarom, varstva pred nesrečami ali varstva kulturne dediščine. Ministrstvo, pristojno za energijo, lahko v vabilu iz prvega odstavka tega člena določi tudi druge kriterije za prednost pri izbiri, na primer dolžnost načrtovanja hranilnikov energije.

(5) Ministrstvo, pristojno za energijo, ob upoštevanju mnenja elektrooperaterja o pogojih in možnostih priklopa na omrežje oceni, kateri od predlogov najbolje prispeva k izpolnjevanju ciljev doseganja deleža energije iz obnovljivih virov, in s sklepom izbere osebo, ki pridobi položaj naročnika izdelave prostorskega akta. Na podlagi sklepa iz prejšnjega stavka ministrstvo, pristojno za energijo, v skladu z zakonom, ki ureja prostor, po prejemu dokumentacije, zahtevane v vabilu iz prvega odstavka tega člena, poda

pobudo za pripravo prostorskega izvedbenega akta ali pobudo za nadaljevanje postopka priprave prostorskega izvedbenega akta, prekinjenega v skladu z 22. členom tega zakona. Na podlagi ocene, da prejeti predlogi ne bodo v zadovoljivi meri prispevali k izpolnjevanju ciljev doseganja deleža energije iz obnovljivih virov, sprejme ministrstvo, pristojno za energijo, sklep, da pobude za pripravo prostorskega akta ne bo podalo, oziroma sklep, da bo vladi podalo pobudo za ustavitev postopka priprave prostorskega izvedbenega akta, prekinjenega v skladu z 22. členom tega zakona.

(6) Položaja naročnika prostorskega izvedbenega akta ne more pridobiti investitor, ki odzivu na vabilo iz prvega odstavka tega člena ni pravočasno predložil dokumentacije, zahtevane v vabilu. Zagotovitev dokumentacije prostorskega načrtovanja naročniku izdelave prostorskega akta ne daje pravice ali prednostnega upravičenja do umeščanja prostorskih ureditev na območju načrtovanja.

(7) Za spodbujanje priprave prostorskih izvedbenih aktov na področju postavitve fotonapetostnih in vetrnih proizvodnih naprav lahko ministrstvo, pristojno za energijo, v javnem vabilu iz prvega odstavka tega člena določi pogoje, pod katerimi bo odkupilo dokumente, ki predstavljajo pravne, ekonomske, tehnične, okoljevarstvene ali druge pogoje ali strokovne podlage za umeščanje omenjenih naprav, ali povrnilo določen sorazmerni ali absolutni znesek priprave dokumentacije naročniku izdelave prostorskega akta, ki zaradi razlogov, ki niso na njegovi strani, ne uspe uresničiti svoje investicijske namere. O odkupu dokumentacije ali povračilu stroškov izdelave prostorskega izvedbenega akta skleneta ministrstvo, pristojno za energijo, in naročnik izdelave prostorskega izvedbenega akta dogovor, v katerem v skladu z razpisnimi pogoji podrobneje uredita plačilo in druge pogoje odkupa dokumentacije ali povračilo dela stroškov za izdelavo prostorskega izvedbenega akta. V primeru odkupa dokumentacije, mora biti izračun ocenjene vrednosti opredeljen v javnem vabilu.

(8) Prvi do sedmi odstavek tega člena se smiselno uporabljajo tudi za vabilo potencialnim investitorjem, ki ga občina javno objavi v postopku priprave občinskega prostorskega izvedbenega akta v zvezi z načrtovanjem fotonapetostnih naprav ali vetrnih proizvodnih naprav z nazivno električno močjo 4 MW ali več, ki so prostorske ureditve lokalnega pomena.

19. člen

(soodgovornost občine za doseganje ciljev OVE)

(1) Če občina prejme pobudo investitorja za pripravo ali spremembo občinskega prostorskega izvedbenega akta, s katero se predlaga umestitev fotonapetostnih naprav ali vetrnih proizvodnih naprav z nazivno električno močjo 4 MW ali več, ki je prostorska umestitev lokalnega pomena, je pobudo dolžna obravnavati in v 150 dneh od prejema

popolne pobude sprejeti sklep o pripravi prostorskega izvedbenega akta ali na spletnih straneh občine javno objaviti obrazložitev, zakaj pobude ni mogla upoštevati.

(2) Pobudi iz prejšnjega odstavka se priložita elaborat OVE ter elaborat, v katerem se na podlagi znanih prostorskih podatkov in omejitev v prostoru pobuda utemelji z vidika:

1. doseganja ciljev proizvodnje iz obnovljivih virov energije;
2. skladnosti s cilji prostorskega razvoja države in občine;
3. skladnosti z lokalnim energetskega konceptom;
4. usmeritev prostorskih strateških aktov države in občine ter
5. tega, da ne nasprotuje pravnim režimom in veljavnim državnim prostorskim izvedbenim aktom.

(3) Za pripravo elaborata OVE se uporablja drugi odstavek 12. člena tega zakona.

(4) Občina pobudo iz prvega odstavka tega člena s sklepom zavrže, če:

1. ne izpolnjuje zahtev iz drugega in tretjega odstavka tega člena ali
2. se nanaša na prostorsko ureditev državnega pomena.

(5) Občina lahko sprejem sklepa o pripravi prostorskega izvedbenega akta ali nadaljevanje postopka njegove priprave na podlagi pobude iz prvega odstavka tega člena pogojuje s tem, da pobudnik iz prvega odstavka tega člena prevzame vlogo naročnika izdelave prostorskega izvedbenega akta.

(6) Pobuda, podana v skladu s tem členom, pobudnika upravičuje le do obravnave te pobude, ni pa na njeni podlagi ali na podlagi sklepa o pripravi prostorskega izvedbenega akta upravičen do sprejema prostorskega izvedbenega akta ali do sprejema prostorskega izvedbenega akta z določeno vsebino.

20. člen

(dopustne dodatne prostorske ureditve v območju državnega prostorskega izvedbenega akta)

(1) Poleg predhodno nenačrtovanih prostorskih ureditev, ki so dopustne v skladu z zakonom, ki ureja prostor, ter drugim in tretjim odstavkom tega člena, je v območju državnega prostorskega izvedbenega akta, ki je ob uveljavitvi tega zakona že v veljavi ali za katerega je bila pobuda za pripravo prostorskega izvedbenega akta že javno objavljena, dopustna tudi postavitve fotonapetostnih naprav, ki ni bila načrtovana v državnem prostorskem izvedbenem aktu, s katerim se urejajo naslednje prostorske

ureditve državnega pomena:

1. prometna infrastruktura in z njo neposredno povezane ureditve ali

2. objekti in naprave za proizvodnjo električne energije ter objekti in naprave za oskrbo z električno energijo ter z njimi neposredno povezane ureditve.

(2) Postavitev fotonapetostnih naprav s sklicevanjem na prejšnji odstavek je dopustna le ob upoštevanju zakona, ki ureja prostor, glede nenačrtovanih prostorskih ureditev in ob pridobitvi upravnih odločb v skladu s predpisi, ki urejajo varnost cestnega in železniškega prometa, varstvo pred požarom, varstvo pred naravnimi nesrečami, upravljanje z vodami, ohranjanje narave, varovanje zdravja, varstvo okolja in varstvo kulturne dediščine.

(3) Postavitev fotonapetostne naprave na objektu povezane ureditve iz 2. točke prvega odstavka tega člena, ki je hkrati objekt energetske in vodne infrastrukture (npr. na visokovodnem nasipu, pregradi, kanalu ali stabilizacijskem objektu), ne sme negativno vplivati na funkcionalnost in stabilnost objektov, ki zagotavljajo poplavno varnost, ali na cilje upravljanja z vodami. Za postavitev fotonapetostne naprave na objekt iz prejšnjega stavka se uporabljajo določbe zakona, ki ureja vode, in urejajo uporabo vodne infrastrukture za druge namene.

(4) V primerih iz prvega odstavka tega člena investitor na spletni strani državne uprave in spletni strani občine, na območju katere je načrtovana umestitev fotonapetostnih naprav, zagotovi objavo osnutka elaborata OVE za umestitve teh naprav, ki ga pripravi pooblaščen prostorski načrtovalec. Za objavo osnutka elaborata OVE, za elaborat OVE, obrazloženo stališče do pripomb javnosti in zahteve glede predložitve dokazila o objavi tega stališča se uporablja 12. člen tega zakona.

21. člen

(obvezno načrtovanje fotonapetostnih naprav)

V postopkih priprave prostorskih izvedbenih aktov, s katerimi se načrtujejo državne ali lokalne ureditve iz 1. ali 2. točke prvega odstavka prejšnjega člena, se ob upoštevanju potenciala za proizvodnjo električne energije iz OVE, ekonomske vzdržnosti, ciljev na področju deleža energije iz obnovljivih virov in omejitev iz predpisov iz prvega odstavka prejšnjega člena hkrati s temi prostorskimi ureditvami obvezno načrtujejo tudi fotonapetostne naprave.

22. člen

(prekinitev in ustavitev postopka državnega prostorskega načrtovanja)

(1) Če naročnik izdelave prostorskega izvedbenega akta v

roku, ki mu ga določi pripravljavec prostorskega izvedbenega akta, ne predloži zahtevane spremembe ali dopolnitve okoljskega poročila, strokovne podlage ali prostorskega izvedbenega akta, pripravljavec prostorskega izvedbenega akta s sklepom prekine postopek njegove priprave ter pozove ministrstvo, pristojno za energijo, da se izjasni, ali želi vstopiti v postopek kot naročnik izdelave prostorskega akta na način, da zagotovi zahtevano dokumentacijo. Rok iz prejšnjega stavka se določi ob upoštevanju zahtevnosti in kompleksnosti potrebnih dopolnitev ter se lahko na podlagi utemeljene pobude naročnika prostorskega akta podaljša.

(2) Če ministrstvo, pristojno za energijo, izjavi, da želi nadaljevati postopek, vlada ustrezno spremeni sklep o začetku postopka priprave prostorskega izvedbenega akta.

(3) Če ministrstvo, pristojno za energijo, nadaljuje postopek priprave prostorskega akta, lahko vabilo investitorjem iz 18. člena tega zakona objavi najpozneje v 30 dneh od izjave iz prejšnjega odstavka.

(4) Če ministrstvo, pristojno za energijo, ne prejme interesa za vstop v postopek ali izbrani investitor v roku, določenem v vabilu investitorjem, ne predloži zahtevane dokumentacije, vlada na pobudo ministrstva, pristojnega za energijo, s sklepom ustavi postopek priprave prostorskega akta ter, če je bil sprejet odlok o začasnih ukrepih za zavarovanje urejanja prostora, sprejme odlok o prenehanju njegove veljavnosti.

(5) Če se postopek priprave prostorskega izvedbenega akta nadaljuje v skladu z drugim ali tretjim odstavkom tega člena, se lahko v postopku uporabi že obstoječa dokumentacija, ki jo je predhodni naročnik priprave prostorskega izvedbenega akta že predložil ministrstvu, pristojnemu za prostor.

23. člen

(aktivno sodelovanje pristojnih ministrstev in organizacij)

(1) Vsako od pristojnih ministrstev in organizacij, ki sodelujejo v postopku prostorskega načrtovanja in celovite presoje vplivov na okolje, določi zadostno število oseb, pristojnih za pripravo vsebine prostorskega načrtovanja OVE, ki so v njegovi pristojnosti. Člane projektne skupine v skladu z zakonom, ki ureja prostor, minister imenuje izmed pristojnih oseb iz prejšnjega stavka.

(2) Pristojna ministrstva in organizacije, ki sodelujejo v postopku celovite presoje vplivov na okolje, naročniku, pobudniku in pripravljavcu prostorskega akta ter kontaktni točki iz zakona, ki ureja spodbujanje rabe obnovljivih virov energije, v zadevah, ki se nanašajo na področje njihove pristojnosti, zagotavljajo pomoč in svetovanje, zlasti s:

1. potrebnimi informacijami in usmeritvami glede podanih

smernic in mnenj, na zahtevo pa tudi s sodelovanjem pri izvedbi posvetovanja iz tretjega odstavka tega člena;

2. sodelovanjem na javni obravnavi in drugih načrtovanih posvetih z javnostjo ter odgovarjanjem na pripombe in stališča javnosti glede podanih smernic in mnenj ter

3. sodelovanjem pri usklajevanju interesov v primeru, ko se pojavi nasprotje javnih interesov in vlada v skladu z zakonom, ki ureja prostor, še ni začela postopka odločanja o razrešitvi nasprotja javnih interesov.

(3) Če so v postopku priprave občinskih prostorskih izvedbenih aktov smernice ali mnenja pristojnih ministrstev in organizacij medsebojno nasprotujoče ali nejasne, lahko občina ali naročnik prostorskega akta poda zahtevo za izvedbo posvetovanja. Ministrstvo, pristojno za energijo, na podlagi nejasnih in neuskkljenih vsebin skliče posvet, v katerem opredeli pristojna ministrstva in organizacije, katerih predstavniki so se dolžni udeležiti posamičnega posvetovanja. Če se predstavnik ministrstva oziroma organizacije posveta iz prejšnjega stavka ne udeleži, se domneva, da ne vztraja pri vsebini mnenja, ki je neuskkljena z mnenjem drugega ministrstva ali organizacije.

24. člen (kratek postopek spremembe prostorskega izvedbenega akta)

V skladu s postopkom, ki je predpisan v zakonu, ki ureja prostor, za kratek postopek sprememb in dopolnitev državnega ali občinskega prostorskega izvedbenega akta (v nadaljnjem besedilu: kratek postopek), se kratek postopek izvede tudi, če se zaradi prilagoditve prostorskega akta vetrnim proizvodnim napravam, ki so dostopne na trgu, njihova najvišja dopustna višina spremeni za največ 15 odstotkov.

3. oddelek: Posebnosti celovite presoje vplivov na okolje

25. člen (čezmejni vplivi prostorskega akta)

(1) Razen če udeleženci pri urejanju prostora izkažejo nasprotno, se šteje, da na okolje v drugi državi članici EU (v nadaljnjem besedilu tega člena: druge države) verjetno pomembnega vpliva na okolje nima prostorski izvedbeni akt, s katerim se načrtuje:

1. postavitve fotonapetostnih naprav ali
2. postavitve vetrnih proizvodnih naprav, ki se načrtuje na območju, ki je od državne meje oddaljeno 1 km ali več.

(2) Ministrstvo, pristojno za čezmejno presojo vplivov na okolje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), vključi zadevno

državo v postopek celovite presoje prostorskega akta ob upoštevanju načela vzajemnosti in enakovrednosti.

(3) Ko ministrstvo prejme prostorski akt, okoljsko poročilo in mnenja pristojnih ministrstev in organizacij oziroma ko preteče rok za posredovanje mnenja iz zakona, ki ureja varstvo okolja, pozove pristojni organ druge države, na katere okolje bi lahko izvedba prostorskega akta pomembno vplivala, da se izreče, ali namerava sodelovati v postopku celovite presoje vplivov izvedbe prostorskega akta.

(4) Ministrstvo skupaj s pozivom iz prejšnjega odstavka pristojnemu organu druge države pošlje tudi ustrezne dokumente o projektu. Poziv se pošlje v slovenskem jeziku in v uradnem jeziku druge države, v uradni jezik druge države pa se prevedeta del okoljskega poročila, ki vsebuje povzetek ugotovitev, in del, ki se nanaša na čezmejne vplive na okolje, kar drugi državi omogoča izjasnitev, ali želi zaradi možnih čezmejnih vplivov sodelovati v postopku celovite presoje vplivov na okolje.

(5) Če druga država zahteva, da se ji omogoči sodelovanje v čezmejnem posvetovanju, ministrstvo od naročnika prostorskega akta zahteva, da zagotovi prevod okoljskega poročila in druge dokumentacije v postopku, ki drugi državi omogočajo, da poda pripombe glede verjetnih pomembnih čezmejnih vplivov na okolje.

(6) Če je potrebno ali če to zahteva druga država, se ministrstvo in drugi organi in organizacije, ki so v postopku predložili mnenje, ki je za drugo državo relevantno, s to državo v dogovorjenem razumnem roku posvetujejo o čezmejnih vplivih projekta na okolje in o ukrepih za njihovo preprečitev ali zmanjšanje. Za posvetovanje lahko minister, pristojen za čezmejno presojo vplivov na okolje, imenuje komisijo, ki jo na ravni Republike Slovenije poleg predstavnikov ministrstva sestavljajo tudi predstavniki naročnika prostorskega akta ter pristojnih ministrstev in organizacij, ki so v postopku celovite presoje vplivov na okolje podali mnenje o vidikih, za katere obstoji verjeten čezmejni vpliv.

26. člen (izjeme glede izvedbe celovite presoje vplivov na okolje)

(1) Ne glede na zakon, ki ureja varstvo okolja, in zakon, ki ureja prostor, se za spremembo prostorskega izvedbenega akta, za katerega je že bila izvedena celovita presoja vplivov na okolje, ta ne izvede ponovno, če:

1. so za načrtovane posege za postavitve fotonapetostnih naprav ali vetrnih proizvodnih naprav določeni novi ali drugačni prostorski izvedbeni pogoji, ki sledijo zadnjemu stanju tehnike, in

2. glede na prostorski akt, ki se spreminja, niso predvideni

posegi v nove dele okolja ali varovane prvine ali če gre le za manjše spremembe lokacije posamezne naprave, ki nima pomembnega neposrednega ali daljinskega vpliva na varovana območja ter se v primeru načrtovanja vetrnih proizvodnih naprav ne približujejo bivanjskim objektom in ne pomenijo spremembe njihove višine za več kot 15 odstotkov.

(2) Naročnik prostorskega akta lahko ministrstvo, pristojno za celovito presojo vplivov na okolje, zaprosi za mnenje, ali je glede na prilagoditev prostorskega akta, s katerimi se v skladu s prejšnjim odstavkom načrtuje prilagoditev naprave zadnjemu stanju tehnike, treba izvesti celovito presojo vplivov na okolje.

(3) Pri presoji, ali je glede na prvi odstavek tega člena za spremembo prostorskega akta treba izvesti celovito presojo vplivov na okolje, ministrstvo, pristojno za celovito presojo vplivov na okolje, upošteva vsebino in raven natančnosti že izdelanega okoljskega poročila ter izdane odločbe ali mnenja o sprejemljivosti za prostorski akt, ki se spreminja.

27. člen

(sprememba načrtovane prostorske ureditve)

(1) Če se načrtovane prostorske ureditve fotonapetostnih naprav ali vetrnih proizvodnih naprav med pripravo prostorskega izvedbenega akta spremenijo tako, da se obremenitve okolja po obsegu ali intenzivnosti zmanjšajo, naročnik prostorskega akta ustrezno prilagodi okoljsko poročilo.

(2) Ministrstvo, pristojno za celovito presojo vplivov na okolje, najpozneje v 30 dneh od prejema prilagojenega okoljskega poročila iz prejšnjega odstavka izda mnenje, v katerem se izjasni o okoljski sprejemljivosti prostorskega akta, pri čemer posamezno pristojno ministrstvo ali organizacijo k ponovnemu mnenju pozove le, če glede na podatke postopka ne more oceniti, ali so zmanjšani vplivi na okolje sprejemljivi.

4. oddelek: Presoja vplivov na okolje za fotonapetostne naprave

28. člen

(presoja vplivov na okolje za samostoječe fotonapetostne naprave)

(1) Ne glede na zakon, ki ureja varstvo okolja, in Uredbo o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17, 105/20 in 44/22 - ZVO-2), se ob upoštevanju kumulativnih posegov in prepovedi drobljenja projektov predhodni postopek po zakonu, ki ureja varstvo okolja, ne izvaja za samostoječe fotonapetostne naprave, ki se umeščajo na površini, ki ni večja od 4 ha.

(2) Pri pripravi poročila o vplivih na okolje v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja, se, če so še aktualni, ob upoštevanju napredka tehnike in najboljših razpoložljivih znanj in spremenjenega stanja okolja uporabljajo tudi podatki iz okoljskega poročila, relevantnih strokovnih podlag in drugih spremljajočih gradiv prostorskega izvedbenega akta. Ti dokumenti, če še ne obstajajo v digitalni obliki in še niso dostopni prek spletnega portala, morajo biti investitorju na voljo najpozneje v osmih delovnih dneh od vložitve zahteve, v skladu z zakonom, ki ureja dostop do informacij javnega značaja.

(3) Če se nameravani poseg nanaša na postavitve fotonapetostnih ali vetrnih proizvodnih naprav iz prvega odstavka 25. člena tega zakona, velja domneva, da nameravani poseg verjetno nima pomembnega vpliva na okolje druge države članice, tudi v postopku presoje vplivov na okolje, kot ga urejata zakon, ki ureja varstvo okolja, in zakon, ki ureja graditev.

IV. POGLAVJE: REGULATIVNI PESKOVNIKI

29. člen

(regulativni peskovniki)

(1) Za preskušanje novih in naprednih tehnologij, proizvodov ali pristopov na področju proizvodnje električne energije z izrabo OVE in njenega shranjevanja, ali za drugačen način uporabe obstoječih, lahko vlada pod pogoji iz tega člena odobri odstop od posameznih določb predpisov s področja energetike, prostora, graditve, rudarstva, varstva okolja, ohranjanja narave, upravljanja z vodami, varstva kulturne dediščine ter postavitve, obratovanja in priključevanja naprav za proizvodnjo električne energije, ki onemogočajo ali otežujejo izvedbo projekta (v nadaljnjem besedilu: odobritev regulativnega peskovnika).

(2) Vlada z odločbo odobri regulativni peskovnik, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

1. predlagani projekt je v javno korist, saj lahko pomembno prispeva k razvoju proizvodnje električne energije z izrabo OVE ali njenega shranjevanja,

2. odobritev regulativnega peskovnika in izvedba projekta nista v nasprotju s predpisi EU in

3. če je javna korist iz 1. točke tega odstavka večja od teže posega v določbo predpisa iz prejšnjega odstavka, od katere se odstopa, pri čemer se pri presoji upoštevajo varstveni cilji, ki jih zasleduje ta določba.

(3) Regulativni peskovnik se lahko odobri za obdobje, ki omogoča preizkus novih in naprednih tehnologij, proizvodov, pristopov ali drugačnih načinov uporabe obstoječih, a najdlje za pet let.

(4) Pravna ali fizična oseba pri ministrstvu, pristojnem za energijo, vložijo pobudo za začetek postopka za odobritev regulativnega peskovnika (v nadaljnjem besedilu: pobuda), ki vsebuje:

- podroben opis projekta, vključno z lokacijo, načrtovanim trajanjem in načinom financiranja,

- utemeljitev, kako posamezne določbe predpisov iz prvega odstavka tega člena onemogočajo ali otežujejo izvedbo projekta in

- utemeljitev izpolnjevanja pogojev iz drugega odstavka tega člena.

(5) Ministrstvo, pristojno za energijo, objavi pobudo na osrednjem spletnem mestu državne uprave in omogoči javnosti dajanje pripomb v roku, ki ne sme biti krajši od enega meseca.

(6) Ministrstvo, pristojno za energijo, v postopku proučitve pobude pridobi mnenje ministrstev in organizacij, ki so pristojni za podajo mnenj, soglasij ali dovoljenj na področju, na katerega se nanaša predpis, ki ovira ali otežuje izvedbo projekta, o objavljeni pobudi pa obvesti tudi občino, na območju katere naj bi se projekt izvajal. V mnenju iz prejšnjega stavka se ministrstvo oziroma organizacija opredeli o vplivu projekta na varovani javni interes ter o njegovi dopustnosti z vidika predpisov EU, občina pa se opredeli o skladnosti pobude s strateškim in izvedbenimi prostorskimi akti.

(7) Če predpis iz prvega odstavka tega člena določa objavo osnutka odločbe, lahko pristojni organ osnutek odločbe, kot bi se glasila v primeru odobritve regulativnega peskovnika, objavi sočasno z objavo pobude iz petega odstavka tega člena.

(8) Če pobudnik predlaga samo odstop od določbe predpisa, ki za tek postopka izdaje odločbe zahteva pravnomočnost druge odločbe, se peti odstavek tega člena ne uporablja.

(9) Če ministrstvo, pristojno za energijo, po pridobitvi mnenj iz šestega odstavka tega člena in preučitvi pripomb javnosti oceni, da izvedba regulativnega peskovnika izpolnjuje pogoje iz prvega in drugega odstavka tega člena, pobudnika pozove k vložitvi vloge za odobritev regulativnega peskovnika (v nadaljnjem besedilu: vloga). Za vsebino vloge se smiselno uporablja četrti odstavek tega člena, ministrstvo, pristojno za energijo, pa lahko od vlagatelja zahteva dopolnitev vloge s podatki, za katere oceni, da so potrebni za sprejetje odločitve o odobritvi regulativnega peskovnika in za določitev pogojev za njegovo izvedbo.

(10) Vlada o vlogi iz prejšnjega odstavka odloči z odločbo, ki vsebuje zlasti:

1. opis nameravanega projekta z navedbo izvajalca in morebitnih drugih deležnikov (podizvajalcev, pogodbenih partnerjev ipd.);

2. lokacijo (navedbo parcelne številne in katastrske občine) in tehnične značilnosti projekta;

3. ključne cilje regulativnega peskovnika;

4. trajanje odobritve regulatornega peskovnika (trajanje obdobja preskušanja);

5. okvirni postopek preskušanja;

6. navedbo določbe predpisa, od katere se dopušča odstop, ter morebitne pogoje in ukrepe za čim manjše emisije, obremenitve in druge posledice izvajanja regulativnega peskovnika;

7. način zagotavljanja javnosti in transparentnosti preskušanja v okviru regulativnega peskovnika;

8. dolžnost izvajalca poročati o vseh dejstvih in pojavih, ki utegnejo pomembneje vplivati na izvajanje regulativnega peskovnika;

9. obveznost in način poročanja (redna poročila in končno poročilo);

10. način izvajanja nadzora nad izvajanjem regulativnega peskovnika;

11. sankcije zaradi neizvajanja ali nepravilnega izvajanja regulativnega peskovnika;

12. odgovornost za morebitno škodo;

13. način prenehanja in zahteve ob prenehanju izvajanja regulativnega peskovnika (vključno z morebitno izvajalčevo obveznostjo vzpostavitve v prejšnje stanje ter zagotovitvijo informacij o doseganju ciljev in ugotovitvah regulativnega peskovnika) ter

14. način izvedbe ocene, ali so cilji regulativnega peskovnika doseženi, in način uporabe pridobljenih informacij.

(11) Organ, pristojen za izdajo odločbe na podlagi predpisov iz prvega odstavka tega člena, izda mnenje, soglasje ali dovoljenje k nameravanemu posegu ob upoštevanju dopustnega odstopa od posamezne določbe predpisa, ki je določen z odločbo vlade iz prejšnjega odstavka o odobritvi regulativnega peskovnika.

(12) Če se med izvajanjem regulativnega peskovnika ugotovi, da je iz upravičenih razlogov treba podaljšati obdobje preskušanja, se lahko odločba iz desetega odstavka tega člena spremeni tako, da se podaljša za obdobje, ki je nujno potrebno za doseganje namena

regulativnega peskovnika, a najdlje za dve leti. Odločba se razveljavi v primeru neizvajanja ali nepravilnega izvajanja regulativnega peskovnika.

(13) Izvajalec in morebitni drugi deležniki v regulativnem peskovniku ministrstvu, pristojnemu za energijo, ter ministrstvom in organizacijam, pristojnim za podajo mnenj, soglasij ali dovoljenj na področjih, na katera se nanaša regulativni peskovnik, na njihovo zahtevo predložijo vse ugotovitve in podatke, ki izhajajo iz izvajanja regulativnega peskovnika. Podatki iz prejšnjega stavka so informacije javnega značaja in se vključijo v državne podatkovne zbirke.

(14) Izvajanje regulativnega peskovnika nadzoruje ministrstvo, pristojno za energijo. Pri izvajanju nadzora mu strokovno podporo zagotavljajo pristojna ministrstva in organizacije, pristojne za podajo mnenj, soglasij ali dovoljenj na področjih, na katera se nanaša regulativni peskovnik.

(15) Prejšnji odstavek ne posega v pristojnosti inšpekcije za energijo, graditev, rudarstvo, okolje, naravo, vode, kulturno dediščino, da ob upoštevanju odločbe vlade o odobritvi regulativnega peskovnika, nadzorujejo in izrekajo ukrepe na področju, za katerega so pristojne.

V. POGLAVJE: SPODBUJANJE RAZISKOVANJA IN PROIZVODNJE ELEKTRIČNE ENERGIJE Z IZRABO GEOTERMALNE ENERGIJE

30. člen (predmet urejanja)

(1) S tem poglavjem se ureja raziskovanje in izkoriščanje geotermalne energije kot obnovljivega naravnega vira za namene spodbujanja raziskovanja in proizvodnje električne energije z izrabo geotermalne energije, ki obsega raziskovanje geotermalnega potenciala, načrtovanje, dovoljevanje in postavitve naprav, ki proizvajajo in shranjujejo električno energijo, proizvedeno z izrabo geotermalne energije (v nadaljnjem besedilu: raziskovalna geotermalna koncesija).

(2) To poglavje ureja tudi opustitev in odvzem raziskovalne geotermalne koncesije in ravnanje s podatki o potencialu geotermalne energije.

31. člen (raziskovalna geotermalna koncesija)

(1) S podelitvijo raziskovalne geotermalne koncesije se odobri izvedba projekta, ki vključuje tako raziskave potenciala geotermalne energije (v nadaljnjem besedilu: geotermalni potencial), kot tudi fazo raziskovalne proizvodnje električne energije z izrabo geotermalne energije, in sicer na način in pod pogoji iz tega poglavja.

(2) Raziskovalno geotermalno koncesijo tvorijo naslednje faze izvajanja:

1. faza raziskovanja geotermalnega potenciala,
2. pripravljalna faza (v katero spadajo priprava prostorskega izvedbenega akta, pridobivanje potrebnih dovoljenj in gradnja geotermalne elektrarne) in
3. faza raziskovalne proizvodnje električne energije.

(3) Če ni v tem poglavju določeno drugače, se za umestitev naprav za raziskovanje in raziskovalno izkoriščanje geotermalne energije za proizvodnjo in shranjevanje električne energije v okviru raziskovalne geotermalne koncesije uporabljajo določbe predpisov, ki urejajo upravljanje z vodami, rudarstvo, varstvo okolja in ohranjanje narave, za raziskovalno izkoriščanje geotermalne energije pa tudi določbe predpisov s področja prostora, graditve in varstva kulturne dediščine.

32. člen

(osnovni pogoji za dopustnost podelitve raziskovalne geotermalne koncesije)

(1) Če država v povezavi z načrtovanim posegom ne razpolaga z zadovoljivimi podatki glede geotermalnega potenciala, lahko vlada na podlagi ocene ministrstva, pristojnega za energijo, da bo predlagani raziskovalni projekt pomembno prispeval k pridobitvi teh podatkov in k proizvodnji električne energije z izrabo geotermalne energije, podeli raziskovalno geotermalno koncesijo.

(2) Raziskovalna geotermalna koncesija po tem zakonu se lahko podeli, če je predvideno raziskovanje in raziskovalno izkoriščanje geotermalne energije na enega od naslednjih načinov:

1. v zaprtem sistemu z geokolektorjem oziroma geosondo, tako da se toplotna energija iz geoloških plasti odvzema s pomočjo v zanko povezanega cevne sistema, montiranega v vrtino (vertikalni kolektor) ali vodoravno položenega v določeni globini pod površjem tal (horizontalni kolektor), kot nosilec za odvzem toplote pa se uporablja ustrezna tekočina, nepredušno zaprta v ta cevni sistem, ali

2. z reinjektiranjem, tako da se toplota iz geoloških plasti odvzema preko vsaj dveh vrtin, ki sta na površju medsebojno povezani, kot nosilec za odvzem toplotne energije pa se uporablja naravna podzemna voda, ki se jo v eni vrtini črpa iz določene geološke strukture oziroma vodonosnika do odzemnega mesta toplote, po odvzemu toplote iz nje pa se ta voda preko druge vrtine oziroma vrtin v celoti vrača nazaj v izvorno geološko strukturo oziroma vodonosnik. Vrtine morajo biti globoke vsaj 2.000 metrov.

(3) Glede pogojev, ki jih mora izpolnjevati oseba, da se ji

lahko podeli raziskovalna geotermalna koncesija, se smiselno uporablja zakon, ki ureja rudarstvo, o pogojih za pridobitev dovoljenja za raziskovanje in rudarske pravice za izkoriščanje.

33. člen (pobuda in podelitev raziskovalne geotermalne koncesije)

(1) Pravna ali fizična oseba pri ministrstvu, pristojnem za energijo, vložijo pobudo za začetek postopka za odobritev raziskovalne geotermalne koncesije (v nadaljnjem besedilu: pobuda), ki vsebuje:

1. podroben opis projekta, zlasti izpolnjevanje pogojev iz prejšnjega člena,
2. dokazila, da vlagatelj izpolnjuje pogoje iz prejšnjega člena,
3. načrtovano lokacijo in globino raziskovalnih in pridobivalnih vrtin,
4. predvideno sanacijo po prenehanju raziskovalne geotermalne koncesije oziroma prenehanju izkoriščanja geotermalne energije,
5. znane geološke in hidrološke podatke in analize o lokaciji, ki utemeljujejo možnost proizvodnje električne energije z izrabo geotermalne energije, vključno s podatki, ki jih je pobudnik že pridobil na podlagi lastnih meritev, analiz in simulacij,
6. revidiran rudarski projekt za raziskovanje geotermalnega potenciala,
7. dokazilo o obstoju ustrezne stvarno-pravne pravice na zemljišču, na katerem bodo raziskovalne in reinjekcijske vrtime,
8. oris robnih pogojev uresničljivosti projekta proizvodnje električne energije, kot na primer temperatura, izdatnost in maksimalna količina za raziskovalno proizvodnjo potrebne podzemne vode, pričakovana oziroma potrebna vrsta kamnine in njena temperatura, poroznost kamnine (v nadaljnjem besedilu: robni pogoji) in
9. investicijski program, izdelan skladno s predpisi, ki določajo enotno metodologijo za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ, s katerim se za primer izpolnitve robnih pogojev okvirno načrtuje postavitve objektov in naprav za proizvodnjo električne energije.

(2) Pobuda iz prejšnjega odstavka lahko v skladu s četrtem odstavkom 29. člena tega zakona vsebuje tudi navedbo posameznih določb predpisov, za katere vlagatelj utemelji, da onemogočajo ali otežujejo izvedbo projekta (v

nadaljnjem besedilu: pobuda za raziskovalno geotermalno koncesijo z regulativnim peskovnikom).

(3) Ministrstvo, pristojno za energijo, lahko od vlagatelja zahteva dopolnitev pobude s podatki, za katere oceni, da so potrebni za podelitev raziskovalne geotermalne koncesije ali raziskovalne geotermalne koncesije z regulativnim peskovnikom in za določitev pogojev za njeno izvajanje.

(4) Ministrstvo, pristojno za energijo, v dveh mesecih od prejetja pobude obvesti pobudnika o tem, ali bo začelo s postopkom odločanja o raziskovalni geotermalni koncesiji.

(5) Ministrstvo, pristojno za energijo, v postopku odločanja o pobudi pridobi mnenje ministrstva, pristojnega za vode. Mnenje iz prejšnjega stavka se izda ob smiselni uporabi določb predpisov, ki urejajo upravljanje z vodami, ki se nanašajo na izdajo vodnega soglasja in pridobitev vodne pravice. Če ministrstvo, pristojno za vode, mnenja ne poda v roku dveh mesecev, ga lahko ministrstvo, pristojno za energijo, pozove, da v osmih dneh od prejema poziva poda mnenje. Če v roku iz prejšnjega stavka mnenje ni podano, lahko ministrstvo, pristojno za energijo, v zadevi imenuje izvedenca in odloči brez mnenja ministrstva, pristojnega za vode. Stroške izvedenca v celoti krije ministrstvo, pristojno za vode.

(6) Če pobuda vsebuje utemeljitev odstopa od posameznih določb predpisov iz drugega odstavka tega člena, jo ministrstvo, pristojno za energijo, objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave in omogoči javnosti dajanje pripomb v roku, ki ne sme biti krajši od enega meseca. Za postopek s tovrstno pobudo se smiselno uporabljajo četrti do deveti odstavek 29. člena tega zakona.

(7) Raziskovalno geotermalno koncesijo vlada podeli za obdobje največ 25 let.

(8) Na predlog ministrstva, pristojnega za energijo, vlada o pobudi iz prvega odstavka tega člena brez javnega razpisa odloči z odločbo, ki v primeru odobritve raziskovalne geotermalne koncesije vsebuje zlasti:

1. podatke o izvajalcu odobrene raziskovalne geotermalne koncesije,
2. opis nameravanega raziskovanja geotermalnega potenciala in proizvodjanja električne energije,
3. lokacijo in tehnične značilnosti raziskovalne faze projekta ter načrtovane tehnične značilnosti raziskovalne proizvodnje električne energije,
4. ključne cilje in robne pogoje za postavitve elektrarne za raziskovalno proizvodnjo električne energije,
5. način raziskave geotermalnega potenciala, vključno z vrsto in količino snovi, ki se bo uporabljala v procesu raziskovanja in v procesu proizvodnje električne energije,

6. pogoje v zvezi z varovanjem in monitoringom podzemnih voda v raziskovalni in pripravljalni fazi raziskovalne geotermalne koncesije,

7. maksimalno količino in dolžnost vračanja načrpane podzemne vode v fazi raziskovanja geotermalnega potenciala in v fazi raziskovalne proizvodnje električne energije,

8. zaveze glede spremljanja in poročanja o odvzetih količinah podzemne vode,

9. zaveze glede reinjekcije podzemne vode,

10. zaveze glede izvajanja monitoringa podzemne vode,

11. zavezo sklenitve pogodbe o raziskovalni proizvodnji električne energije iz geotermalne energije v primeru izpolnjenih robnih pogojev raziskovalne geotermalne koncesije,

12. maksimalno skupno trajanje raziskovalne geotermalne koncesije in znotraj tega maksimalno trajanje ter možnost podaljšanja posamezne faze izvajanja,

13. dolžnost izvajalca poročati o vseh dejstvih in pojavih, ki utegnejo pomembneje vplivati na izvajanje raziskovalne geotermalne koncesije,

14. odločitev o zagotavljanju rezerviranih sredstev za sanacijo in zavezo sanacije bodisi po raziskovalni fazi (v primeru neizpolnjenih robnih pogojev) ali po zaključku faze raziskovalne proizvodnje električne energije,

15. obveznost poročanja o izvajanju raziskav geotermalnega potenciala in o proizvodnji električne energije in ostalih s tem povezanih podatkov,

16. način izvajanja nadzora nad izvajanjem raziskovalne geotermalne koncesije in

17. sankcije zaradi neizvajanja ali nepravilnega izvajanja raziskovalne geotermalne koncesije.

(9) Z odločbo vlade iz prejšnjega odstavka se lahko ob upoštevanju 29. člena tega zakona na podlagi utemeljene pobude iz drugega odstavka tega člena odobri tudi odstop od posameznih določb predpisov, ki urejajo prostor, graditev, rudarstvo, varstvo okolja, ohranjanje narave, upravljanje z vodami, varstvo kulturne dediščine ter postavitve, obratovanje in priključevanje naprav za proizvodnjo električne energije iz OVE, pri čemer se v odločbi določijo tudi vse ostale vsebine iz desetega odstavka 29. člena tega zakona.

(10) Določbe tega zakona, ki se nanašajo na raziskovalno geotermalno koncesijo, veljajo tudi za raziskovalno geotermalno koncesijo z regulativnim peskovnikom. Za izvajanje raziskovalne geotermalne koncesije z regulativnim

peskovnikom se smiselno uporabljajo enajsti do petnajsti odstavek 29. člena tega zakona.

(11) Odločba o dopustitvi raziskovalne geotermalne koncesije, se lahko razveljavi v primeru:

1. neizvajanja ali nepravilnega izvajanja raziskovalne geotermalne koncesije,

2. nepričakovanih škodljivih posledic za okolje ali

3. nepričakovanih škodljivih posledic na pravice tretjih oseb.

34. člen (namenska raba prostora)

(1) Šteje se, da se z raziskovanjem geotermalnega potenciala ne spreminja namenska raba prostora, zaradi česar je mogoče pravico do izvajanja faze raziskovanja geotermalnega potenciala pridobiti ne glede na namensko rabo in prostorske izvedbene pogoje, določene v prostorskem izvedbenem aktu.

(2) Raziskovalna proizvodnja električne energije je ne glede na predpise, ki urejajo prostor, dopustna tudi na območjih proizvodnih dejavnosti, ki so opredeljena kot površine za industrijo ali gospodarske cone.

35. člen (faza raziskovalne proizvodnje električne energije)

(1) Izvajalec mora pred začetkom raziskovalnega izkoriščanja geotermalne energije za proizvodnjo električne energije z ministrstvom, pristojnim za energijo, ki nastopa v imenu države, skleniti pogodbo o proizvodnji električne energije z izrabo geotermalne energije, s katero stranki pogodbe uredita vsa medsebojna razmerja glede proizvodnje električne energije z izrabo geotermalne energije, zahteve glede varovanja in monitoringa podzemne vode ter sanacije območja po prenehanju izkoriščanja geotermalne energije.

(2) Izvajalec mora pred podpisom pogodbe iz prejšnjega odstavka ministrstvu predložiti:

- vse podatke, analize in projekcije, pridobljene v času raziskovanja geotermalnega potenciala,

- dokazila o ustrezni stvarni pravici za vsa zemljišča, kjer bo stala geotermalna elektrarna in bodo potekali njeni povezovalni deli ter dovodne poti,

- revidiran rudarski projekt za izkoriščanje geotermalne energije za proizvodnjo električne energije,

- tehnične in druge značilnosti proizvodnje električne energije, vključno z vrsto in količino snovi, ki se bo

uporabljala v procesu proizvodnje električne energije,

- podatke o maksimalni količini črpanja vode na mesečni ravni,

- opis spremljanja stanja podzemne vode in poročanja,

- dokazilo o zagotavljanju rezerviranih sredstev za sanacijo in

- mnenje o pogojih za varstvo in monitoring podzemne vode, ki ga ministrstvo, pristojno za vode, izda ob smiselni uporabi predpisov, ki urejajo vodno soglasje, v primeru izkoriščanja geotermalne energije na način iz 2. točke drugega odstavka 32. člena tega zakona pa tudi ob smiselni uporabi predpisov, ki urejajo pridobitev vodne pravice.

(3) Ne glede na šesto alinejo prejšnjega odstavka lahko izvajalec ministrstvu, pristojnemu za energijo, predloži tudi dokazilo o tem, da mnenje ministrstva, pristojnega za vode, ni bilo izdano v roku 2 mesecev od popolne vloge. V primeru iz prejšnjega stavka ministrstvo, pristojno za energijo, pozove ministrstvo, pristojno za vode, da v osmih dneh od prejema poziva poda mnenje. Če v roku iz prejšnjega stavka mnenje ni dano, lahko ministrstvo, pristojno za energijo, v zadevi imenuje izvedenca in odloči brez mnenja. Stroške izvedenca v celoti krije ministrstvo, pristojno za vode.

(4) Ministrstvo, pristojno za energijo, pogodbe iz prvega odstavka tega člena ne podpiše in izda odločbo o prenehanju raziskovalne geotermalne koncesije, če izvajalec po zaključku raziskovanja:

1. na poziv ministrstva ne predloži vse zahtevane dokumentacije za sklenitev pogodbe iz prvega odstavka tega člena,

2. te pogodbe ne sklene v roku, katerega mu določi ministrstvo, ali

3. na podlagi negativnega mnenja ministrstva, pristojnega za vode, iz drugega odstavka tega člena, ugotovi, da bi nameravana proizvodnja električne energije iz geotermalnega vira čezmerno obremenila okolje ali onemogočila doseganje ciljev na področju upravljanja z vodami.

36. člen

(uporaba drugih predpisov)

(1) Če je za proizvodnjo električne energije iz geotermalne energije treba pridobiti vodno pravico, se šteje, da je s sklenitvijo pogodbe iz prejšnjega člena, v kateri se uredijo tudi pravice in obveznosti, povezane z rabo, varovanjem in monitoringom podzemne vode, pridobljena tudi vodna pravica za rabo podzemne vode, za pravice in obveznosti, povezane z vodno pravico, njenim odvzedom in

inšpekcijskim nadzorom nad njenim izvajanjem pa se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja upravljanje z vodami, ki se nanašajo na vodno dovoljenje.

(2) Glede izdelave in revidiranja rudarskega projekta za raziskovanje in rudarskega projekta za izkoriščanje geotermalne energije za proizvodnjo električne energije, izvajanja del, povezanih z raziskavo in izkoriščanjem geotermalnega potenciala ter opustitev raziskave ali izkoriščanja, glede določitve, načina plačevanja, namenske rabe rezerviranih sredstev za sanacijo, izvedbe sanacije in zagotavljanja varnosti in zdravja ljudi pri izvajanju teh del, se smiselno uporabljajo predpisi, ki urejajo rudarstvo.

37. člen

(omejitev ali odvzem lastninske pravice)

(1) Če je za izvajanje raziskovanja ali izkoriščanja geotermalnega potenciala za zagotovitev povezanosti vrtin ali dostopa do vrtin potrebna stvarna pravica na zemljišču, pridobi izvajalec raziskovalne geotermalne koncesije potrebne stvarne pravice pred začetkom proizvodnje električne energije iz geotermalne energije.

(2) Če lastnik zemljišča iz prejšnjega odstavka zavrne ponudbo izvajalca raziskovalne geotermalne koncesije za sklenitev pravnega posla o sporazumnem prenosu ali omejitvi lastninske pravice, ali nanjo v 30 dneh od prejema ne odgovori, lahko izvajalec raziskovalne geotermalne koncesije na ministrstvo, pristojno za energijo, poda predlog za omejitev ali odvzem lastninske pravice.

(3) Omejitev ali odvzem lastninske pravice se po postopku in pod pogoji, kot jih določa zakon, ki ureja prostor, izvede v korist države, če je izkazana javna korist po tem zakonu.

(4) Javna korist iz prejšnjega odstavka je izkazana, če vlada ob upoštevanju nacionalne zaveze doseganja deleža energije iz obnovljivih virov sprejme sklep, da je nameravana proizvodnja električne energije strateškega pomena za državo.

38. člen

(predaja podatkov)

(1) Ne glede na vsebino odločbe iz 33. člena tega zakona, so izvajalec raziskovalne geotermalne koncesije in drugi deležniki, udeleženi v raziskovalni geotermalni koncesiji, ministrstvu, pristojnemu za energijo, Geološkemu zavodu Slovenije ter ministrstvom in organizacijam, pristojnim za podajo mnenj, soglasij ali dovoljenj na področjih, na katera se nanaša raziskovalna geotermalna koncesija, na njihovo zahtevo dolžni predložiti vse ugotovitve in podatke, ki izhajajo iz izvajanja raziskovalne geotermalne koncesije.

(2) Podatki, ki jih izvajalec raziskovalne geotermalne

koncesije in drugi deležniki posredujejo na podlagi odločbe ali zahteve iz prejšnjega odstavka se vključijo v državne podatkovne zbirke in so informacije javnega značaja.

(3) Zaveza posredovanja podatkov iz prvega odstavka tega člena zavezuje vse singularne in univerzalne pravne naslednike izvajalca raziskovalne geotermalne koncesije.

39. člen

(prenehanje raziskovalne geotermalne koncesije)

(1) Pravica do raziskovanja in raziskovalnega izkoriščanja geotermalnega potenciala v okviru izvajanja raziskovalne geotermalne koncesije preneha, če:

- izvajalec pisno izjavi, da robni pogoji niso izpolnjeni, zaradi česar ne bo pristopil k proizvodnji električne energije,

- izvajalec v roku, ki ga določi ministrstvo, pristojno za energijo, ne podpiše pogodbe o proizvodnji električne energije iz geotermalne energije,

- poteče rok trajanja raziskovalne geotermalne koncesije in izvajalec ne zaprosi za preoblikovanje v časovno omejeno pravico do pridobivanja električne energije iz geotermalne energije ali

- je izvajalcu vodna pravica odvzeta ali mu preneha.

(2) Ministrstvo, pristojno za energijo, lahko na zaprosilo imetnika pravice do izkoriščanja geotermalne energije v okviru raziskovalne geotermalne koncesije, ki ima urejene stvarne pravice na vseh potrebnih zemljiščih in ki tudi sicer izpolnjuje pogoje, ki so smiselno določeni v tem poglavju, to pravico preoblikuje v časovno omejeno pravico do pridobivanja električne energije iz geotermalnega potenciala, pri čemer se ta pravica lahko podeli za največ 30 let. Za vlogo in vsebino odločbe o koncesiji se smiselno uporablja to poglavje.

40. člen

(naloge Geološkega zavoda Slovenije)

(1) Geološki zavod Slovenije v zbirko rudarskih podatkov, ki jo vodi v okviru Rudarske knjige skladno z zakonom, ki ureja rudarstvo, vključi tudi prejete podatke o meritvah, analizah, ocenah in napovedih, katere mu v skladu s tem zakonom posreduje izvajalec raziskovalne geotermalne koncesije, prav tako pa tudi vse podatke in dokumente o raziskavah in analizah, ki so bili financirani z javnimi sredstvi.

(2) Podatki o geotermalnem potencialu, ki so bili pridobljeni v raziskavah in projektih, ki so sofinancirani iz javnih sredstev, štejejo za podatke države, ki jih Geološki zavod Slovenije v skladu s prejšnjim odstavkom vključi v zbirko rudarskih podatkov. Vsi prejemniki javnih sredstev iz prejšnjega stavka morajo podatke o geotermalnem

potencialu in vse z njimi povezane podatke brezplačno predati Geološkemu zavodu Slovenije.

(3) Pridobitev podatkov o geotermalnem potencialu je v javnem interesu.

(4) Geološki zavod Slovenije v zbirko rudarskih podatkov iz prvega odstavka tega člena vključi tudi podatke o odobrenih raziskovalnih geotermalnih koncesijah in izvedenih projektih raziskovanja in uporabe geotermalne energije.

41. člen

(nadzor nad izvajanjem raziskovalne geotermalne koncesije)

(1) Izvajanje raziskovalne geotermalne koncesije nadzoruje ministrstvo, pristojno za energijo. Pri izvajanju nadzora mu strokovno podporo zagotavljajo pristojna ministrstva in organizacije, pristojne za podajo mnenj, soglasij ali dovoljenj na področjih, na katera se nanaša raziskovalna geotermalna koncesija.

(2) Izvajanje rudarskih del, povezanih z vrtinami, nadzoruje rudarska inšpekcija, izvajanje vračanja načrpane termalne vode ter vpliv raziskovanja in proizvodnje električne energije z izrabo geotermalne energije na vode pa inšpektorat, pristojen za vode.

VI. POGLAVJE: SPREMLJAJOČA ENERGETSKA DEJAVNOST

1. oddelek: Splošna določba

42. člen

(spremljajoča energetska dejavnost)

(1) Spremljajoča energetska dejavnost je proizvodnja električne energije iz fotonapetostnih naprav in vetrnih proizvodnih naprav na območjih kmetijskih zemljišč, območjih gozdnih zemljišč oziroma gozdov, območjih voda, območjih mineralnih surovin, območjih odlagališč in območjih prometnih površin, ki:

1. ne otežuje realizacije posegov v prostor in opravljanja ali razvojnih možnosti osnovne dejavnosti na območjih namenske rabe prostora;

2. omogoča, da zemljišče in objekti hkrati služijo osnovnemu namenu in spremljajoči energetska dejavnosti, ter

3. je dopustna v skladu s tem zakonom, z zakonom, ki ureja prostor, s področnimi zakoni iz tega poglavja ali z drugimi zakoni.

(2) Spremljajoča energetska dejavnost ne sme spodriniti pretežne dejavnosti na namenski rabi prostora in je, kadar

je namenska raba povezana z izvajanjem določene dejavnosti, dopustna le, dokler se dejavnost, ki je skladna z namensko rabo prostora, dejansko izvaja.

(3) Spremljajoča energetska dejavnost se s prostorskimi izvedbenimi akti ali uredbo o prostorskem redu načrtuje v skladu z II. poglavjem tega zakona, pri čemer se spremljajoča energetska dejavnost na območju gozda ter na vodnih in kmetijskih zemljiščih v prostorskem izvedbenem aktu načrtuje tako, da se v njem določi in grafično prikaže območje posega, prikaz urbanistične, krajinske oziroma arhitekturne rešitve, vključno z razmestitvijo posameznih elementov fotonapetostne naprave ali vetrne proizvodne naprave, gospodarsko javno infrastrukturo, ki jo je treba zagotoviti, način priključevanja na gospodarsko javno infrastrukturo ter rešitve in ukrepe za varstvo okolja, varstvo pred požarom in naravnimi nesrečami, upravljanje z vodami, ohranjanje narave in varstvo kulturne dediščine.

(4) Občina lahko v prostorskem izvedbenem aktu za posamezne dopustne spremljajoče energetske dejavnosti podrobneje določi prostorske izvedbene pogoje ali predpiše druge prostorske izvedbene pogoje za posamezno spremljajočo dejavnost, ki jih narekujejo posebnosti prostora in so utemeljeni s strokovnimi podlagami.

(5) Določbe tega poglavja o spremljajoči energetski dejavnosti ne posegajo v predpisane zahteve po predhodni pridobitvi upravne odločbe o dovolitvi posega, ki urejajo varnost cestnega in železniškega prometa, energetiko, varstvo pred požarom, varstvo pred naravnimi nesrečami, obrambo, upravljanje z gozdovi, rudarstvo, upravljanje z vodami, ohranjanje narave, varstvo okolja ali varstvo kulturne dediščine.

(6) Lastnik fotonapetostne naprave in vetrne proizvodne naprave, če ta več ne obstoji pa lastnik zemljišča, na katerem je ta naprava, je dolžan na svoje stroške odstraniti napravo in pri tem zagotoviti ustrezno ravnanje z odpadki, če se:

1. kadar je namenska raba prostora povezana z izvajanjem dejavnosti, ta dejavnost, ki uresničuje namensko rabo, ne izvaja ali

2. naprava ne uporablja za proizvodnjo električne energije.

2. oddelek: Zakon o cestah

43. člen

V Zakonu o cestah (Uradni list RS, št. 132/22, 140/22 - ZSDH-1A in 29/23) se v 2. členu v prvem odstavku za 17. točko doda nova 17.a točka, ki se glasi:

"17.a fotonapetostna naprava je naprava, ki proizvaja električno energijo z izrabo sončne energije, vključno s tehnično opremo, potrebno za njeno delovanje, napravami za shranjevanje energije in priključki na omrežje."

44. člen

Za 11. členom se doda nov 11.a člen, ki se glasi:

"11.a člen

(postavitev fotonapetostnih naprav na cestnem zemljišču)

(1) Ne glede na drugi odstavek prejšnjega člena je na cestnih zemljiščih javnih cest dopustna postavitve fotonapetostnih naprav pod pogoji in na način, določen s tem členom.

(2) Postavitev fotonapetostnih naprav je na cestnem zemljišču dopustna, če ni ovirano redno vzdrževanje ceste. Postavitev teh naprav ne sme škodovati cesti, ogroziti, ovirati ali zmanjšati varnosti prometa in mora omogočati njihovo začasno demontažo zaradi izvedbe vzdrževalnih del, ki se izvajajo v skladu s tem zakonom.

(3) Kadar investitor fotonapetostne naprave ni upravljavec ceste, mora pred izvajanjem gradbenih in drugih del, povezanih s postavitvijo, pridobiti soglasje upravljavca ceste, ki ga izda v skladu s tem zakonom, ali mnenje, ki ga upravljavec ceste izda v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov. Soglasje ali mnenje iz prejšnjega stavka izdajo upravljavci cest oziroma koncesionar iz 14. ali 67. člena ali gospodarska družba iz 54. člena tega zakona na podlagi javnega pooblastila, če ugotovijo, da je načrtovana postavitve skladna s tem zakonom. Zoper soglasje iz prejšnjega stavka je dovoljena pritožba na ministrstvo, pristojno za promet.

(4) Postavitev fotonapetostnih naprav na cestnem zemljišču ni dopustna:

- v območju prostega profila ceste;

- v območju preglednih polj, pregledne berme ter polj vidnosti prometne signalizacije;

- na prometni signalizaciji in prometni opremi s certificirano konstrukcijo;

- na območju naprav za odvodnjavanje ceste in čiščenja odpadnih vod, vključno z dostopi do njih ter

- na območju, kjer je evidentirana nestabilnost brežin oziroma pojav padajočega kamenja.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek je postavitve fotonapetostnih naprav dopustna na območju iz četrte alineje prejšnjega odstavka, če tehnična izvedba naprav omogoča neovirano dostopnost in vzdrževanje ceste, njene opreme, objektov in naprav ter ne onemogoča odvodnjavanja ceste in čiščenja odpadnih vod.

(6) Postavitev fotonapetostnih naprav je dopustna v sklopu izvajanja vzdrževalnih del v javno korist na cesti ter

rekonstrukciji in novogradnji ceste, če so pridobljene stvarne pravice na nepremičninah tudi za postavitev teh naprav.

(7) Pri graditvi objektov in ukrepih na cesti, ki se bodo izvajali kot vzdrževalna dela v javno korist, upravljavec ceste v okviru projektne naloge opredeli, ali na območju načrtovanega ukrepa na cesti obstajajo pogoji za postavitev fotonapetostnih naprav. V primeru ustreznih pogojev mora projektna dokumentacija vsebovati tudi rešitve za postavitev teh naprav hkrati z izvajanjem načrtovanega ukrepa ali v prihodnje (tudi če v fazi projektiranja še ni znano, ali bo postavitev te naprave izvedena in kdo bo investitor). Če postavitev naprave ne bo potekala hkrati z izvajanjem ukrepa na cesti, se rešitve projektirajo in ukrep na cesti izvede tako, da bo morebitna postavitev teh naprav lažja in bo potrebnih čim manj posegov v sestavne dele ceste.

(8) Ustanavljanje stvarne služnosti ali stavbne pravice na cestnem zemljišču za namen postavitve fotonapetostne naprave je v pristojnosti upravljavca ceste.

(9) Vsa medsebojna razmerja med lastnikom zemljišča, upravljavcem ceste in investitorjem se uredijo s pogodbo, s katero se uredijo medsebojne finančne in druge obveznosti. Pogodbo iz prejšnjega stavka v imenu in za račun Republike Slovenije sklene minister, pristojen za promet, v imenu in za račun občine pa župan.

(10) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki na cestnem zemljišču brez soglasja ali v nasprotju s soglasjem upravljavca ceste izvaja gradbena in druga dela, povezana s postavitvijo fotonapetostne naprave.

(11) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka, njihova odgovorna oseba pa z globo 1.000 eurov."

45. člen

V 134. členu se v prvem odstavku:

- v 1. točki doda nova enajsta alineja, ki se glasi:

"- izvajanjem gradbenih in drugih del, povezanih s postavitvijo fotonapetostne naprave v območju ceste v nasprotju s soglasjem;"

- v 2. točki doda nova četrta alineja, ki se glasi:

"- postavitev fotonapetostnih naprav v območju ceste;"

- za 12. točko se dodata novi 12.a in 12.b točka, ki se glasita:

"12.a odredi odstranitev fotonapetostne naprave, ki se postavlja ali je postavljena v območju ceste v nasprotju s pogoji izdanega soglasja, ter vzpostavitev prejšnjega stanja

ali drugačno sanacijo, če vzpostavitev v prejšnje stanje ni mogoča, na stroške inšpekcijskega zavezanca, če inšpekcijski zavezanec ne uskladi postavitev fotonapetostne naprave s pogoji izdanega soglasja v roku, ki ga je določil pristojni inšpektor za ceste iz 1. točke tega odstavka;

12.b odredi odstranitev fotonapetostne naprave, ki se postavlja ali je postavljena v območju ceste brez soglasja, ter vzpostavitev prejšnjega stanja ali drugačno sanacijo, če vzpostavitev v prejšnje stanje ni mogoča, na stroške inšpekcijskega zavezanca, če inšpekcijski zavezanec ne poda vloge za izdajo soglasja v roku, ki ga določi pristojni inšpektor za ceste po drugem odstavku tega člena, ali če upravljavec ceste njegovo vlogo za izdajo soglasja pravnomočno zavrže ali zavrne;"

V četrtem odstavku se prvi stavek spremeni tako, da se glasi: "Inšpekcijski zavezanec iz pete, šeste, sedme, osme in enajste alineje 1., 2., 9., 10., 11., 12., 12.a in 12.b točke prvega odstavka tega člena je investitor."

3. oddelek: Zakon o vodah

46. člen

V Zakonu o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 - ZZdl-A, 41/04 - ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20 in 35/23 - odl. US) se v 7. členu za 47. točko dodata novi 48. in 49. točka, ki se glasita:

"48. Fotonapetostna naprava je naprava, ki proizvaja električno energijo z izrabo sončne energije, vključno s tehnično opremo, potrebno za njeno delovanje, napravami za shranjevanje energije in priključki na omrežje.

49. Vetrna proizvodna naprava je naprava, ki proizvaja električno energijo z izrabo vetrne energije, vključno s tehnično opremo, potrebno za njeno delovanje, napravami za shranjevanje energije in priključki na omrežje."

47. člen

Za 37. členom se doda nov 37.a člen, ki se glasi:

"37.a člen

(fotonapetostne naprave na vodnem zemljišču)

(1) Ne glede na določbe prejšnjega člena se lahko na Družmirskem in Velenjskem jezeru postavi fotonapetostna naprava, razen naprave za shranjevanje energije, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- postavitev in delovanje fotonapetostne naprave ne smeta ovirati izvajanja gospodarskih javnih služb;

- fotonapetostna naprava se postavi tako, da se ne omejuje ali onemogoča izvajanja obstoječih vodnih pravic ter se izvedejo potrebni ukrepi za zagotovitev varnosti uporabnikov tega vodnega zemljišča.

(2) Fotonapetostne naprave, ki se postavijo na zemljišču iz prejšnjega odstavka, je dovoljeno čistiti samo z vodo."

48. člen

Za 76. členom se doda nov 76.a člen, ki se glasi:

"76.a člen

(fotonapetostne naprave in vetrne proizvodne naprave na vodovarstvenih območjih)

(1) Vlada v predpisu iz prvega odstavka 74. člena tega zakona določi, da se za postavitve samostojnih fotonapetostnih naprav in vetrnih proizvodnih naprav na vodovarstvenem območju določi vodovarstveni režim tako, da je na širšem območju, na katerem se izvaja varovanje z blažjim vodovarstvenim režimom, dovoljena postavitve teh naprav pod pogoji, določenimi v vodnem soglasju in če so med izvajanjem gradbenih in drugih del ob postavitvi naprave zagotovljeni zaščitni ukrepi, s katerimi se preprečijo negativni vplivi na vodni režim ter stanje površinskih in podzemnih voda.

(2) Na vodovarstvenem območju se lahko postavi naprava za shranjevanje energije, če se izvedejo zaščitni ukrepi za preprečitev onesnaženja okolja, do katerega bi lahko prišlo zaradi njene postavitve ali delovanja, glede na uporabljeno tehnologijo.

(3) Naprave iz prvega odstavka tega člena, ki so na vodovarstvenem območju, je dovoljeno čistiti samo z vodo.

(4) Minister, pristojen za vode, v soglasju z ministrom, pristojnim za energijo, lahko predpiše posebne tehnične pogoje za postavitve in delovanje fotonapetostnih naprav in vetrnih proizvodnih naprav na vodovarstvenih območjih, ki so potrebni zaradi varovanja količinskega in kakovostnega stanja vodnega telesa, namenjenega za javno oskrbo s pitno vodo."

49. člen

V 175. členu se v prvem odstavku doda nova točka 3.a, ki se glasi:

"3.a ustaviti postavitve ali odrediti odstranitve že postavljene fotonapetostne naprave, vetrne proizvodne naprave ali naprave za shranjevanje energije, če se postavitve izvaja ali je naprava postavljena v nasprotju z določbami 37.a ali 76.a člena tega zakona,".

50. člen

V 181. členu se v prvem odstavku za 3. točko dodata novi 3.a in 3.b točka, ki se glasita:

"3.a s postavitvijo ali delovanjem fotonapetostne naprave ovira izvajanje gospodarskih javnih služb (prva alineja prvega odstavka 37.a člena);

3.b fotonapetostne naprave ne čisti samo z vodo (drugi odstavek 37.a člena);"

Za 14. točko se dodajo nove 14.a, 14.b in 14.c točka, ki se glasijo:

"14.a naprave postavi v nasprotju s pogoji za postavitve teh naprav na vodovarstvenem območju (prvi odstavek 76.a člena);

14.b naprave za shranjevanje energije na vodovarstvenem območju postavi brez izvedbe ustreznih zaščitnih ukrepov za preprečitev onesnaženja okolja (drugi odstavek 76.a člena);

14.c naprave, postavljene na vodovarstvenem območju, ne čisti samo z vodo (tretji odstavek 76.a člena);"

4. oddelek: Zakon o rudarstvu

51. člen

V Zakonu o rudarstvu (Uradni list RS, št. 14/14 - uradno prečiščeno besedilo, 61/17 - GZ in 54/22) se v 2. členu za točko 11.1. dodata novi 12. in 13. točka, ki se glasita:

"12. Fotonapetostne naprave so naprave, ki proizvajajo električno energijo z izrabo sončne energije, vključno s tehnično opremo, potrebno za njihovo delovanje, napravami za shranjevanje energije in priključki na omrežje.

13. Vetrne proizvodne naprave so naprave, ki proizvajajo električno energijo z izrabo vetrne energije, vključno s tehnično opremo, potrebno za njihovo delovanje, napravami za shranjevanje energije in priključki na omrežje."

52. člen

V 93. členu se v prvem odstavku na koncu odstavka doda nov stavek, ki se glasi: "Pod enakimi pogoji je na površinskih kopih dovoljeno postaviti tudi fotonapetostne naprave in vetrne proizvodne naprave. Priključki na naprave iz prejšnjega stavka lahko potekajo tudi prek pristopnih zemljišč."

V drugem odstavku se za besedo "vozil," doda besedilo "proizvodnja ter prenos in distribucija električne energije,".

V tretjem odstavku se za besedo "objekte" v vseh sklonih dodata besedi "in naprave" v ustreznem sklonu, na koncu odstavka pa se doda nov stavek, ki se glasi: "Nosilec rudarske pravice za izkoriščanje mora mnenje podati najpozneje v 30 dneh od prejema zahteve, sicer se šteje, da sta predlagana smer in lega objektov in naprav ustrezna."

V četrtem odstavku se za besedo "objektov" doda besedilo "ali postavitve naprav".

5. oddelek: Zakon o kmetijskih zemljiščih

53. člen

V Zakonu o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 - uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 - ZKme-1D, 79/17 in 44/22) se v 3.č členu v prvem odstavku:

- v točki i) štirinajsta alineja spremeni tako, da se glasi:

"- elektrarne in drugi energetski objekti, in sicer le naprave, ki proizvajajo električno energijo z izrabo vetrne energije, vključno s tehnično opremo, potrebno za njihovo delovanje, napravami za shranjevanje energije in priključki na omrežje (v nadaljnjem besedilu: vetrne proizvodne naprave), ki ne presegajo tlorisne površine 150 m², če gre za kmetijsko zemljišče z boniteto do vključno 35 točk,";

- za petnajsto alinejo podpičje nadomesti z vejico in se doda nova šestnajsta alineja, ki se glasi:

"- elektrarne in drugi energetski objekti, in sicer le naprave, ki proizvajajo električno energijo z izrabo sončne energije, vključno s tehnično opremo, potrebno za njihovo delovanje, napravami za shranjevanje energije in priključki na omrežje (v nadaljnjem besedilu: fotonapetostne naprave), na način, da ne vpliva na obseg kmetijske proizvodnje oziroma se pridelovalni potencial in kakovost kmetijskih zemljišč izboljša, ob upoštevanju pogojev iz 3.čč člena tega zakona,".

V petem odstavku se za besedo "pomena" doda besedilo "s področja obnovljivih virov energije,".

54. člen

Za 3.čb členom se doda nov 3.čč člen, ki se glasi:

"3.čč člen

Postavitev fotonapetostnih naprav iz šestnajste alineje točke i) prvega odstavka 3.č člena tega zakona je dopustna na kmetijskem zemljišču, ki je glede na evidenco dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč uvrščeno med:

- kmetijsko zemljišče v zaraščanju, pri čemer je treba pred postavitvijo na njem prijaviti spremembo dejanske rabe v trajni travnik, ne glede na višino bonitete kmetijskega zemljišča, ali

- trajni travnik z boniteto kmetijskega zemljišča do vključno 35 točk.

Konstrukcija fotonapetostne naprave mora predvsem:

- imeti točkovne temelje ter

- omogočati obdelovanje zemljišča s kmetijskimi stroji, orodji in mehanizacijo, potrebnimi za obdelavo trajnega travnika.

Temelji fotonapetostne naprave ne smejo presegati šest odstotkov celotne površine kmetijskega zemljišča, ki jo zaseda ta naprava.

Naprava za shranjevanje energije se mora postaviti tako, da ne ovira ali čim manj ovira kmetijsko rabo zemljišča (npr. ob robu kmetijskega zemljišča ali ob obstoječi cestni povezavi).

Naprava za shranjevanje energije se lahko postavi pod pogojem, da se izvedejo zaščitni ukrepi za preprečitev onesnaženja okolja, do katerega bi lahko prišlo zaradi njene postavitve ali delovanja, glede na uporabljeno tehnologijo (zlasti zaradi morebitnega uhajanja okolju škodljivih snovi, če jih ta naprava vsebuje).

Če se fotonapetostna naprava postavlja na kmetijskih zemljiščih, na katerih se izvajajo ali je predvideno izvajanje agrarnih operacij, morajo biti naprave postavljene tako, da ne ovirajo izvedbe agrarnih operacij.

Za fotonapetostne naprave se ne uporablja 42. člen tega zakona o možnosti odreditve odstranitve objektov, ki ovirajo izvedbo agrarnih operacij.

Ne glede na določbe prvega in tretjega odstavka tega člena je za namen izvedbe pilotnih projektov, katerih naročnik je ministrstvo, pristojno za energijo, ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, oziroma ministrstvo, pristojno za znanost in inovacije, ter katerih namen je preučevanje možnosti za sočasno proizvodnjo električne energije z izrabo sončne energije in kmetijsko pridelavo ter zagotavljanje strokovnih podlag za pripravo predpisov, postavitvev in delovanje fotonapetostnih naprav dopustna na vseh kmetijskih zemljiščih, in sicer tudi, če v skladu z zakonom, ki ureja prostorsko načrtovanje, spremljajoča energetska dejavnost ni načrtovana v prostorskem aktu. Ministrstvo, ki je naročnik pilotnega projekta, seznaniti ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, z nameranim projektom ob njegovi pripravi, ga seznanja s potekom projekta ter mu predloži vse ugotovitve in podatke, ki izhajajo iz izvajanja projekta.

Pogoj za postavitev fotonapetostne naprave je soglasje ministrstva, pristojnega za kmetijstvo. Za pridobitev soglasja mora investitor na ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, posredovati vlogo za izdajo soglasja, ki mora vsebovati elaborat, iz katerega je razvidno izpolnjevanje pogojev iz prvega do petega odstavka tega člena. Ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, z odločbo ugotovi, ali so izpolnjeni pogoji od prvega do petega odstavka tega člena. Ministrstvo izda odločbo v 45 dneh od prejema popolne vloge, sicer se šteje, da je soglasje dano. Za datum izdaje odločbe se šteje datum, ko je odločba odpremljena. Ta odstavek se ne uporablja za postavitev fotonapetostne naprave za namen pilotnega projekta iz prejšnjega odstavka.

Po odstranitvi fotonapetostne naprave se na kmetijskem zemljišču vzpostavi prejšnje stanje.

Ne glede na prvi odstavek tega člena je postavitve fotonapetostnih naprav iz šestnajste alineje točke i) prvega odstavka 3.č člena tega zakona dopustna na kmetijskem zemljišču, ki je glede na evidenco dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč uvrščeno med njive ali trajni nasad, pod pogoji določenimi v pravilniku iz tega odstavka. Minister, pristojen za energijo, v soglasju z ministrom, pristojnim za kmetijstvo, predpiše podrobnejša pravila za postavitve in delovanje fotonapetostnih naprav na kmetijskih zemljiščih iz tega odstavka."

55. člen

V 3.e členu se v drugem odstavku v točki c) druga alineja spremeni tako, da se glasi:

"- vetrne proizvodne naprave na območju kmetijskih zemljišč z boniteto do vključno 40;"

Za šestim odstavkom se doda nov sedmi odstavek, ki se glasi:

"Ne glede na določbo 3.ec člena tega zakona za prostorske ureditve iz druge alineje točke c) drugega odstavka tega člena ni treba izvesti ukrepov iz 3.ec člena tega zakona."

56. člen

Za 3.e členom se doda nov 3.eaa člen, ki se glasi:

"3.eaa člen

Ne glede na tretji odstavek 3.eb člena tega zakona ukrepov iz 3.eb člena tega zakona ni treba izvesti tudi, če gre za spremembo namenske rabe kmetijskega zemljišča v naslednjih primerih:

- za potrebe postavitve fotonapetostne naprave na območju kmetijskih zemljišč z boniteto do vključno 20 točk ali

- za potrebe postavitve vetrne proizvodne naprave na območju kmetijskih zemljišč z boniteto do vključno 40 točk."

57. člen

Za 7. členom se doda nov 7.a člen, ki se glasi:

"7.a člen

Fotonapetostne naprave in vetrne proizvodne naprave, ki se postavijo na kmetijskem zemljišču, je dovoljeno čistiti samo z vodo."

58. člen

V 107. členu se:

- v točki A) za dvanajsto alinejo pika nadomesti s podpičjem ter se dodajo nove trinajsta, štirinajsta in petnajsta alineja, ki se glasijo:

"- nadzirati izpolnjevanje pogojev s področja fotonapetostnih naprav iz 3.č člena tega zakona;

- nadzirati skladnost dejanske rabe zemljišča v naravi s stanjem v evidenci dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč, skladno s 3.č členom tega zakona;

- nadzirati čiščenje fotonapetostnih naprav in vetrnih proizvodnih naprav iz 7.a člena tega zakona."

- v točki B) za osemnajsto alinejo pika nadomesti s podpičjem ter dodajo nove devetnajsta, dvajseta in enaindvajseta alineja, ki se glasijo:

"- izreči ustrezne ukrepe, če pogoji iz 3.č člena tega zakona niso izpolnjeni, pri čemer lahko naloži izvedbo primernih ukrepov, v skrajnem primeru odstranitev naprave;

- zahtevati odstranitev naprave, postavljene na podlagi 3.č člena tega zakona, če se ugotovi, da dejanska raba zemljišča v naravi ni skladna s stanjem v evidenci dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč;

- izreči ukrepe, če se fotonapetostne naprave in vetrne proizvodne naprave ne čistijo samo z vodo."

59. člen

V 108. členu se v prvem odstavku:

- za 1. točko dodajo nove 1.a, 1.b in 1.c točka, ki se glasijo:

"1.a postavi napravo za shranjevanje energije brez izvedbe ustreznih zaščitnih ukrepov za preprečitev onesnaženja okolja (peti odstavek 3.č člena);

1.b postavi fotonapetostno napravo brez soglasja ministrstva, pristojnega za kmetijstvo, ali v nasprotju z izdanim soglasjem (deveti odstavek 3.č člena);

1.c po odstranitvi fotonapetostne naprave na kmetijskem zemljišču ne vzpostavi prejšnjega stanja (deseti odstavek 3.č člena);";

- za 3. točko doda nova 3.a točka, ki se glasi:

"3.a fotonapetostne naprave ali vetrne proizvodne naprave ne čisti samo z vodo (7.a člen);"

6. oddelek: Spremembe in dopolnitve glede spremljajoče energetske dejavnosti v povezavi z Zakonom o urejanju prostora

60. člen

V Zakonu o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21) se v 295. členu sedmi odstavek črta.

7. oddelek: Spremembe in dopolnitve glede spremljajoče energetske dejavnosti v povezavi z Zakonom o varstvu okolja

61. člen

V Zakonu o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22) se v 3. členu za 21. točko dodata novi 22. in 23. točka, ki se glasita:

"22. Fotonapetostne naprave so naprave, ki proizvajajo električno energijo z izrabo sončne energije, vključno s tehnično opremo, potrebno za njihovo delovanje, napravami za shranjevanje energije in priključki na omrežje.

23. Vetrne proizvodne naprave so naprave, ki proizvajajo električno energijo z izrabo vetrne energije, vključno s tehnično opremo, potrebno za njihovo delovanje, napravami za shranjevanje energije in priključki na omrežje."

62. člen

V 110. členu se za četrtim odstavkom doda nov peti odstavek, ki se glasi:

"(5) Ne glede na drugi odstavek tega člena je na nepremičninah, na katerih se nahaja obstoječe zaprto odlagališče, pod pogoji, ki jih določa zakon, ki ureja uvajanje naprav za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije, dopustno postaviti fotonapetostne naprave ali vetrne proizvodne naprave."

63. člen

V 126. členu se tretji odstavek spremeni tako, da se glasi:

"(3) Če je naprava iz prvega odstavka tega člena odlagališče odpadkov, se zanjo uporabljata drugi in peti odstavek 110. člena tega zakona."

64. člen

(posebnosti postavitve fotonapetostnih naprav na zaprtih odlagališčih)

(1) Ne glede na 58. in drugi ter tretji odstavek 289. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, v nadaljnjem besedilu: ZVO-2) in peti odstavek 4. člena Uredbe o odlagališčih odpadkov (Uradni list RS, št. 10/14, 54/15, 36/16, 37/18, 13/21 in 44/22 - ZVO-2, v nadaljnjem besedilu: Uredba o odlagališčih odpadkov) se na območju obstoječega zaprtega odlagališča odpadkov lahko izvajajo posegi, potrebni za postavitve in obratovanje fotonapetostnih naprav in vetrnih proizvodnih naprav, če je te posege mogoče izvesti tako, da se med postavitvijo in obratovanjem naprav in opreme:

1. ne ogroža stabilnosti odlagališča;
2. zagotovi, da sistem tesnjenja in sistem odplinjanja

odlagališča izpolnjujeta svoje funkcije;

3. zagotovi izvajanje obratovalnega monitoringa in pregledov telesa odlagališča, kot ju zahtevajo predpisi s področja varstva okolja in okoljevarstveno dovoljenje;

4. ne ovira vzdrževanje površine telesa zaprtega odlagališča ali obratovanje in vzdrževanje napeljav, naprav in delov odlagališča, potrebnih za njegovo obratovanje;

5. omogoča izvajanje vseh drugih obveznosti iz predpisov, ki urejajo varstvo okolja in okoljevarstvenega dovoljenja za zaprto odlagališče;

6. temelji izvedejo le površinsko, pri čemer se zagotovi, da so temelji najmanj 100 cm odmaknjeni od zgornjega roba drenažnega sloja odlagališča odpadkov, razen za obstoječa zaprta odlagališča odpadkov, za katera je bil v skladu s predpisom o odlaganju odpadkov ob zapiranju odlagališča odobren drugačen način zapiranja;

7. vsi vodi izvedejo površinsko;

8. zagotovi, da so naprave in oprema od plinjakov in merilnih mest za izvajanje obratovalnega monitoringa oddaljene v radiju najmanj 3 metrov in

9. zagotovijo ukrepi varstva pred požarom.

(2) Za postavitve naprav iz prejšnjega odstavka na obstoječem zaprtem odlagališču odpadkov se ne glede na zakon, ki ureja graditev objektov, izdelata projektna dokumentacija za izvedbo gradnje. Projektna dokumentacija iz prejšnjega stavka se izdelata v skladu s predpisi, ki urejajo dokumentacijo za gradnjo, pripravi pa jo projektant, ki izpolnjuje pogoje iz zakona, ki ureja arhitekturno in inženirsko dejavnost. Pri postavitvi naprav iz prvega odstavka tega člena je treba zagotoviti nadzor nadzornika, ki izpolnjuje pogoje iz zakona, ki ureja arhitekturno in inženirsko dejavnost. Po končani postavitvi je za naprave iz prejšnjega stavka, za katere ni predpisano uporabno dovoljenje v skladu z zakonom, ki ureja graditev, treba izdelati in hraniti projektno dokumentacijo izvedenih del.

(3) Če iz poročil o izvajanju obratovalnega monitoringa za obstoječe zaprto odlagališče odpadkov za zadnjih pet let izhaja, da odlagališče odpadkov čezmerno obremenjuje okolje ali da vpliv odlagališča ni zadovoljivo pojasnjen in ukrepi, ki so v skladu s predpisi o varstvu okolja vključeni v okoljevarstveno dovoljenje in poročilo o izvajanju obratovalnega monitoringa, niso konkretno določeni ali ne zadoščajo za odpravo čezmernega obremenjevanja in škodljivih vplivov odlagališča odpadkov, investitor, upravljalec odlagališča odpadkov in lastnik zemljišča na območju naprave, zagotovijo, da se na podlagi strokovnega mnenja pripravi načrt ukrepov za zmanjšanje in odpravo čezmernega obremenjevanja in škodljivih vplivov odlagališča odpadkov, ki se vključi v projekt za izvedbo

gradnje iz prejšnjega odstavka, pri čemer se posebno pozornost nameni preprečevanju vstopa padavinske vode v telo odlagališča odpadkov. Strokovno mnenje iz prejšnjega stavka zagotovi investitor naprave iz prvega odstavka tega člena, izdelata pa ga oseba, ki ima pravnomočno pooblastilo ali potrdilo ministrstva za izvajanje posameznega obratovalnega monitoringa v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja, ki pri njegovi pripravi skrbno pregleda okoljevarstveno dovoljenje in poročila o izvajanju obratovalnih monitoringov in o pregledu stanja telesa zaprtega odlagališča odpadkov, ki so bila v skladu z Uredbo o odlagališčih odpadkov pripravljena zadnjih pet let pred posegom.

(4) Upravljavec odlagališča mora o nameri postavitve fotonapetostnih ali vetrnih proizvodnih naprav na območju obstoječega zaprtega odlagališča odpadkov najpozneje v 30 dneh pred začetkom izvajanja posega pisno obvestiti inšpekcijo, pristojno za varstvo okolja. V obvestilu iz prejšnjega stavka se odgovorna oseba upravljavca in upravljavec odlagališča, katerega poročila o izvajanju obratovalnega monitoringa za zadnjih pet let kažejo, da odlagališče čezmerno obremenjuje okolje, pisno zavežeta, da bodo na odlagališču vsaj hkrati s postavitvijo fotonapetostnih naprav izvedeni v obvestilu opisani ukrepi za zmanjšanje in odpravo čezmernega obremenjevanja okolja in škodljivih vplivov odlagališča na okolje. Poročilo o izvedbi teh ukrepov in njihovih učinkov upravljavec odlagališča vključi v poročilo o obratovalnem monitoringu, ki ga v primeru čezmernih vplivov odlagališča vsako leto pošlje inšpekciji, pristojni za okolje, in lastniku fotonapetostnih naprav na območju odlagališča.

(5) Dokazilo o tem, da je inšpekcija prejela obvestilo iz prvega stavka prejšnjega odstavka, je pogoj za začetek postavitve fotonapetostnih naprav.

(6) Projektant in vodja projektiranja, kot ju določa zakon, ki ureja graditev, sta dolžna podati pisno izjavo, ki je del dokumentacije za graditev objekta, da bo z izvedbo projekta omogočeno izpolnjevanje pogojev iz 1. do 9. točke prvega odstavka tega člena. Nadzornik in vodja nadzora pa sta dolžna podati pisno izjavo o tem, da so dela izvedena tako, da je z njimi v skladu s projektom omogočeno izpolnjevanje pogojev iz prejšnjega stavka, ki je del projektne dokumentacije izvedenih del. Projektant in vodja projektiranja ter nadzornik in vodja nadzora so kazensko in odškodninsko odgovorni za resničnost podanih izjav.

(7) Postavitev naprav iz prvega odstavka tega člena na območju obstoječega zaprtega odlagališča odpadkov v ničemer ne vpliva na javno-pravne obveznosti upravljavca odlagališča odpadkov glede upravljanja zaprtega odlagališča odpadkov in preprečevanja škodljivih vplivov le tega, ki izhajajo iz predpisov, ki urejajo varstvo okolja in pravnomočnega okoljevarstvenega dovoljenja za obstoječe zaprto odlagališče odpadkov. Če ni mogoče ugotoviti njune

odgovornosti, upravljavec odlagališča odpadkov in lastnik naprav iz prvega odstavka tega člena solidarno odgovarjata za stroške preprečevanja in sanacije okoljske škode v skladu z ZVO-2 in za škodo po pravilih obligacijskega prava.

(8) Če investitor, ki bo postavil fotonapetostno ali vetrno proizvodno napravo, ni hkrati upravljavec odlagališča odpadkov, na območju katerega se postavlja naprava iz prvega odstavka tega člena, pred začetkom izvajanja posega z upravljavcem odlagališča in z lastnikom zemljišč na območju postavitve naprave sklene pisni dogovor, s katerim pridobi pravico graditi ter v skladu s pogodbenim namenom in ob upoštevanju zahtevanega varovanja odlagališča odpadkov tudi pravico uporabljati površine, na katerih bo postavljena naprava. V pogodbi iz prejšnjega stavka, ki zavezuje vsakokratnega lastnika naprav, investitor naprav upravljavcu odlagališča odpadkov zagotovi, da bodo postavitve, vzdrževanje in obratovanje teh naprav omogočali izvajanje vseh ukrepov za obratovanje odlagališča in preprečevanje njegovih škodljivih vplivov na okolje, vključno z zagotavljanjem pogojev iz 1. do 9. točke prvega odstavka tega člena.

(9) Če iz poročila o izvedbi obratovalnega monitoringa ali ugotovitev inšpekcije, pristojne za okolje, izhaja, da so vplivi odlagališča čezmerni ali da vplivov odlagališča ni mogoče zanesljivo ugotoviti, se minimalno 80 odstotkov sredstev, ki jih investitor v tekočem koledarskem letu zagotovi kot odmeno za postavitve in obratovanje fotonapetostne ali vetrne proizvodne naprave, nameni ali rezervira za financiranje ukrepov za odpravo čezmernega obremenjevanja in preprečevanje škodljivih vplivov odlagališča odpadkov.

(10) Inšpekcija, pristojna za okolje, pošlje obvestilo, prejeto v skladu s četrtem odstavkom tega člena, ministrstvu, pristojnemu za okolje, ki podatke o nameravani in dejanski postavitvi naprav iz prvega odstavka tega člena na območju zaprtega odlagališča odpadkov vključi v zbirko podatkov o območjih okoljskih omejitev, ki jo vodi v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja.

65. člen

(postavitev fotonapetostnih naprav na odlagališčih v fazi zapiranja)

(1) Upravljavci odlagališč odpadkov, ki imajo okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje odlagališča odpadkov, in v času uveljavitve tega zakona še niso izvedli zapiralnih del, lahko v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, vložijo vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja za odlagališče odpadkov in priložijo nov načrt zapiranja odlagališča odpadkov, v katerem hkrati z izvedbo zapiralnih del predvidijo tudi postavitev in obratovanje fotonapetostnih naprav.

(2) Načrt iz prejšnjega odstavka poleg vsebin glede

zapiralnih del, ki so določene z Uredbo o odlagališčih odpadkov, vsebuje tudi projektno dokumentacijo za izvedbo gradnje iz drugega odstavka prejšnjega člena.

(3) Načrt iz prejšnjega odstavka in izvedba postavitve ter obratovanja fotonapetostnih in vetrnih proizvodnih naprav morajo izpolnjevati pogoje za zapiranje odlagališča iz Uredbe o odlagališčih odpadkov in pogoje iz prvega in tretjega odstavka prejšnjega člena.

(4) Za odgovornost projektanta, vodje projekta, nadzornika in nadzornika gradnje, obvestila inšpekciji, odgovornosti upravljavca odlagališča odpadkov in investitorja, sklenitev pogodbe med upravljavcem odlagališča, lastnikom zemljišč na območju odlagališča ter investitorjem v fotonapetostne in vetrne proizvodne naprave in glede vključitve v zbirko podatkov o območjih okoljskih omejitev, se smiselno uporabljajo drugi do deseti odstavki prejšnjega člena.

8. oddelek: Spremembe in dopolnitve glede spremljajoče energetske dejavnosti v povezavi z Zakonom o gozdovih

66. člen

(posebnosti načrtovanja vetrnih proizvodnih naprav na gozdnih zemljiščih)

V gozdovih in na drugih gozdnih zemljiščih, razen v gozdnem prostoru varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom, ki so po namenski rabi prostora opredeljena kot gozdna zemljišča, se za načrtovanje, postavitve in odstranitev vetrnih proizvodnih naprav, namenjenih izvajanju spremljajoče energetske dejavnosti, uporablja 42. člen tega zakona.

67. člen (krčitev gozda)

(1) Če se v prostorskem izvedbenem aktu v skladu s prejšnjim členom na določenem območju načrtuje postavitve vetrnih proizvodnih naprav v gozdu oziroma na drugih gozdnih zemljiščih, ki so po namenski rabi prostora opredeljena kot gozdna zemljišča, se za namene in v obsegu, potrebnem za njihovo postavitve, posek dreves šteje za krčitev gozda, izvede pa se lahko tudi, če ni predviden v gozdno-gospodarskem načrtu, sprejetem na podlagi zakona, ki ureja gozdove.

(2) Za krčitev gozda za namene postavitve vetrnih proizvodnih naprav na območju, kjer je v skladu s prejšnjim členom s prostorskim izvedbenim aktom načrtovana postavitve teh naprav, je treba pridobiti dovoljenje Zavoda za gozdove Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Zavod), ki se lastniku gozda izda, če se ugotovi, da je načrtovani poseg v skladu s prostorskim izvedbenim aktom. V dovoljenju iz prejšnjega stavka Zavod določi pogoje za izvedbo posega.

(3) O izvedeni krčitvi gozda iz prejšnjega odstavka lastnik gozda 30 dneh po izvedeni krčitvi obvesti Zavod, ki o tovrstnih krčitvah v okviru izvajanje javne službe vodi evidenco.

68. člen (dostopne ceste v gozdovih)

(1) Dostopna cesta v gozdu je cesta do fotonapetostnih naprav ali vetrnih proizvodnih naprav in z njimi povezanega omrežja, ki poteka po gozdu ali drugih gozdnih zemljiščih in omogoča postavitve, obratovanje, vzdrževanje in odstranitev teh naprav.

(2) Dostopna cesta v gozdu je v skladu z zakonom, ki ureja ceste, nekategorizirana cesta, ki se, če ni za posamezno cesto določeno drugače, ne uporablja za javni promet in za katere gradnjo in vzdrževanje se, razen kadar se uporablja za javni promet, uporabljajo pravila zakona, ki ureja gozdove, o gozdnih cestah.

(3) Če se v postopku prostorskega načrtovanja ob tehtanju različnih interesov izkaže potreba po dostopni cesti v gozdu, se za zmanjšanje negativnega vpliva na funkcije gozda kot dostopna cesta v gozdu prednostno uporablja obstoječa cesta, ki ima v skladu z zakonom, ki ureja gozdove, značaj gozdne ceste (v nadaljnjem besedilu: obstoječa gozdna cesta). Če uporaba obstoječe gozdne ceste zaradi njenih tehničnih in varnostnih lastnosti ni mogoča, se za zagotovitev dostopne ceste prednostno rekonstruira obstoječa gozdna cesta, pri čemer se lahko rekonstrukcija izvede le v obsegu, s katerim se ne posega v prostor zunaj petmetrskega pasu na vsaki strani tlorisne projekcije ceste. Če rekonstrukcija obstoječe gozdne ceste, ki bi omogočala, da se ta uredi kot dostopna cesta, ni mogoča, je dopustno načrtovati in graditi novo dostopno cesto, za katero ni nujno, da ima značaj gozdne ceste. Nova dostopna cesta se, kadar je le mogoče, načrtuje na prednostnih območjih za gradnjo gozdnih cest.

(4) Če Zavod v postopku izdaje soglasja ali mnenja za poseg v gozd ali drugo gozdno zemljišče v skladu z zakonom, ki ureja gozdove, ugotovi, da bi lahko rekonstrukcija gozdne ceste ali gradnja nove dostopne ceste ogrozila funkcije gozda, o tem izda mnenje, in začne se postopek razrešitve nasprotja javnih interesov. Za postopek iz prejšnjega stavka, v katerem se presoja, ali bo interes gradnje dostopne ceste v gozdu prevladal nad interesom varovanja gozdov, se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja ohranjanje narave, o prevladi druge javne koristi nad javno koristjo ohranjanja narave, pri čemer odločitev o prevladi na podlagi predloga ministrstva, pristojnega za gozdove, h kateremu poda mnenje ministrstvo, pristojno za energijo, odloča vlada. Določbe tega odstavka ne posegajo v ureditev prevlade drugega javnega interesa nad interesom ohranjanja narave.

(5) Če uporablja obstoječo ali rekonstruirano obstoječo gozdno cesto za namene postavitve, obratovanja, vzdrževanja ali odstranitve fotonapetostnih ali vetrnih proizvodnih naprav, je lastnik teh naprav dolžan plačati odškodnino za čezmerno uporabo gozdne ceste, kot to ureja zakon, ki ureja gozdove. Odškodnina je prihodek proračuna občine in se uporabi za odpravo posledic čezmerne uporabe gozdne ceste, na kateri se je zgodila.

(6) Uporaba in rekonstrukcija obstoječe gozdne ceste kot dostopne ceste v gozdu sta v javno korist. Lastninska ali druga stvarna pravica na nepremičninah, po katerih poteka ali je načrtovana rekonstrukcija gozdne ceste za zagotovitev dostopne ceste v gozdu, se lahko z namenom zagotavljanja električne energije iz obnovljivih virov energije omeji s pravico rekonstrukcije in pravico uporabe gozdne ceste za namene postavitve, obratovanja, vzdrževanja in odstranitve fotonapetostnih ali vetrnih proizvodnih naprav (v nadaljnjem besedilu: pravica dostopa).

(7) Lastninska ali druga stvarna pravica se v primeru iz prejšnjega odstavka, kolikor ni s tem zakonom urejeno drugače, omeji po postopku in na način, ki ga določa zakon, ki ureja prostor, pri čemer se pri določanju višine nadomestila upoštevajo tudi stroški še neamortiziranih investicij, ki so jih imeli zavezanci za omejitev lastninske pravice s postavitvijo in vzdrževanjem obstoječe gozdne ceste.

(8) Če v 30 dneh po vročitvi ponudbe, ki vsebuje cenitev sodno zapriseženega cenilca, ne uspe skleniti pogodbe o pridobitvi pravice dostopa do vetrnih proizvodnih ali fotonapetostnih naprav, lahko investitor predlaga, da predlog za omejitev lastninske pravice s pravico dostopa do fotonapetostnih in vetrnih proizvodnih naprav:

1. v imenu države kot razlastitvenega upravičenca vložiti ministrstvo, pristojno za energijo, če je dostopna cesta načrtovana z državnim prostorskim aktom, ali

2. v imenu občine kot razlastitvenega upravičenca vložiti župan, če je dostopna cesta načrtovana z občinskim prostorskim aktom.

(9) Če država ali občina v skladu s tem členom pridobi pravico dostopa, to pravico za čas obratovanja fotonapetostnih ali vetrnih proizvodnih naprav in njihove odstranitve po obratovanju z neposredno pogodbo prenese na njihovega lastnika ali upravljavca, ki mu je s tem zagotovljen dostop do naprav.

69. člen

V Zakonu o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 - ZON, 67/02, 110/02 - ZGO-1, 115/06 - ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 - ZDavNepr, 17/14, 22/14 - odl. US, 24/15, 9/16 - ZGGLRS in 77/16) se v 37. členu za osmim odstavkom doda nov deveti odstavek, ki se glasi:

"(9) Ne glede na četrti odstavek tega člena se v skladu z zakonom, ki ureja uvajanje naprav za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije, gozdna cesta lahko uporabi tudi za postavitve in vzdrževanje fotonapetostnih in vetrnih proizvodnih naprav."

VII. POGLAVJE: SPREMEMBE IN DOPOLNITVE ZAKONA O VARSTVU KULTURNE DEDIŠČINE

70. člen

V 28. členu se v drugem odstavku v tretji alineji pika nadomesti s podpičjem in doda nova četrta alineja, ki se glasi:

"- posege v registrirano arheološko najdišče, če ne gre za posege v tla in na območju ne velja drug varstveni režim, zaradi katerega je pred posegom treba pridobiti kulturnovarstveno soglasje."

VIII. POGLAVJE: ENKRATNO NADOMESTILO ZA OBČINO ZA SPODBUJANJE UVAJANJA VETRNIH PROIZVODNIH NAPRAV

71. člen

(enkratno nadomestilo za občino)

(1) Vlada lahko za spodbujanje uvajanja vetrnih proizvodnih naprav določi enkratno nadomestilo za občino. Enkratno nadomestilo se plača občini, v kateri je postavljena nova vetrna proizvodna naprava, in je vezano na inštalirano moč naprave.

(2) Ne glede na četrti odstavek 16. člena Zakona o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 121/21, 189/21 in 121/22 - ZUOKPOE) se nadomestilo iz prejšnjega odstavka plača iz sredstev za izvajanje podpor.

(3) Če vetrna proizvodna naprava, ki je sestavljena iz več generatorjev (v nadaljnjem besedilu: vetrnice), ki obratujejo povezano, stoji v več občinah, se enkratno nadomestilo plača tem občinam v sorazmerju z inštalirano močjo vetrnic na območju posamezne občine.

(4) Enkratno nadomestilo se občini izplača po pravnomočnosti gradbenega dovoljenja za vetrno proizvodno napravo.

(5) Vlada podrobneje predpiše višino in plačevanje nadomestila iz tega člena ter namene, za katere ga lahko občina porabi.

IX. POGLAVJE: UREDITEV IN OBLIKOVANJE PRAVNIH RAZMERIJ V ZVEZI S POSTAVITVIJO FOTONAPETOSTNIH NAPRAV NA NEPREMIČNINE V SOLASTNINI IN ETAŽNI LASTNINI TER USTANOVITEV BREZPLAČNE SLUŽNOSTI ALI STAVBNE PRAVICE NA OBJEKTIH V JAVNI LASTI

72. člen

(postavitev fotonapetostne naprave na nepremičnini v solastnini ali etažni lastnini)

(1) Ne glede na peti odstavek 67. člena in prvi in drugi odstavek 117. člena Stvarnopravnega zakonika (Uradni list RS, št. 87/02, 91/13 in 23/20, v nadaljnjem besedilu: SPZ), ter drugi odstavek 29. člena Stanovanjskega zakona (Uradni list RS, št. 69/03, 18/04 - ZVKSES, 47/06 - ZEN, 45/08 - ZVEtL, 57/08, 62/10 - ZUPJS, 56/11 - odl. US, 87/11, 40/12 - ZUJF, 14/17 - odl. US, 27/17, 59/19, 189/20 - ZFRO, 90/21 in 18/23 - ZDU-10) v delu, ki se nanaša na spreminjanje rabe skupnih delov, zadošča za odločitev o postavitvi, obratovanju in vzdrževanju fotonapetostne naprave (v nadaljnjem besedilu: izvedba fotonapetostne naprave) na nepremičnini v solastnini ali na skupnih delih stavbe v etažni lastnini (v nadaljnjem besedilu: stavba), soglasje solastnikov, ki imajo več kakor tri četrtine idealnih deležev, ali etažnih lastnikov, ki imajo več kakor tri četrtine solastniških deležev na skupnih delih stavbe.

(2) Kadar je treba za izvedbo fotonapetostne naprave skleniti ali spremeniti pogodbo o medsebojnih razmerjih, je ta sklenjena ali spremenjena, ko jo podpišejo etažni lastniki, ki imajo skupaj več kakor tri četrtine solastniških deležev na skupnih delih stavbe.

(3) Kadar je treba za izvedbo fotonapetostne naprave ustanoviti služnost ali stavbno pravico, ne glede na določbe SPZ zadošča, da sklenejo takšen pravni posel in podpišejo zemljiškoknjižno dovolilo solastniki, ki imajo skupaj več kakor tri četrtine idealnih deležev, ali etažni lastniki, ki imajo skupaj več kakor tri četrtine solastniških deležev na skupnih delih stavbe.

(4) Solastniki ali etažni lastniki, ki so sprejeli sklep iz prvega odstavka tega člena, z njim nemudoma seznanijo ostale solastnike ali etažne lastnike na običajen način, v večstanovanjski ali stanovanjsko poslovni stavbi pa sklep objavijo tudi na oglasni deski stavbe. Solastnik ali etažni lastnik, ki se s sklepom ne strinja, lahko v 30 dneh od seznanitve s sklepom, če etažni lastnik večstanovanjske ali stanovanjsko-poslovne stavbe za sklep ni vedel, pa najpozneje v treh mesecih po njegovi objavi na oglasni deski stavbe, predlaga, da sodišče v nepravdnem postopku ta sklep razveljavi. O zadevi sodišče odloča prednostno. Sodišče pri odločanju upošteva zlasti vrsto posla ter porazdelitev bremen in koristi za solastnike ali etažne lastnike, ki se z odločitvijo niso strinjali, ter ali bi se s posegom poslabšal posamezni del etažnega lastnika, ki

izpodbija odločitev.

(5) Do poteka roka, v katerem solastnik ali etažni lastnik lahko predlaga razveljavitev sklepa iz prvega odstavka tega člena, oziroma do pravnomočne odločitve sodišča, če je bil vložen predlog za razveljavitev sklepa v skladu s prejšnjim odstavkom, nista dovoljena sklenitev pravnega posla in izstavitve zemljiškoknjižnega dovolila iz tretjega odstavka tega člena.

(6) Če se fotonapetostna naprava postavi na nepremičnino v solastnini, so sredstva, pridobljena iz naslova plačila za rabo te nepremičnine, služnost ali stavbno pravico, premoženje solastnikov skladno z njihovimi solastniškimi deleži.

(7) Če se fotonapetostna naprava postavi na skupne dele stavbe se sredstva iz prejšnjega odstavka vplačujejo v rezervni sklad. Če rezervni sklad ni ustanovljen, se za ta sredstva smiselno uporablja 119. člen SPZ. Ta odstavek se uporablja, če se vsi etažni lastniki ne dogovorijo drugače.

(8) Stroške izvedbe in odstranitve fotonapetostne naprave ter odgovornost za morebitno škodo, ki bi zaradi tega nastala, nosijo lastnik te naprave oziroma solastniki ali etažni lastniki, ki jo koristijo.

73. člen

(ustanovitev služnosti ali stavbne pravice na objektih v lasti države ali samoupravne lokalne skupnosti)

(1) Ne glede na 70., 71. in 72. člen Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 11/18 in 79/18) se lahko na objektu v lasti države ali samoupravne lokalne skupnosti brezplačno ustanovi služnost ali stavbna pravica za namen postavitve, obratovanja in vzdrževanja fotonapetostne naprave, če se ustanovi v korist skupnosti na področju energije iz OVE, ki je pravna oseba (v nadaljnjem besedilu: skupnost OVE), katere člani so le fizične osebe, nevladne organizacije ali samoupravna lokalna skupnost.

(2) Pred sklenitvijo pogodbe o ustanovitvi služnosti ali pogodbe o ustanovitvi stavbne pravice iz prejšnjega odstavka na podlagi metode neposredne pogodbe, se namera za sklenitev neposredne pogodbe obvezno objavi.

(3) Če je zainteresiranih prijaviteljev več, se kot merilo za izbor skupnosti OVE upošteva vrstni red prispetja popolnih ponudb, kar mora izhajati iz objave namere o sklenitvi neposredne pogodbe.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek ima skupnost OVE, katere član je samoupravna lokalna skupnost, ki je lastnica objekta, na katerem se bo ustanovila služnost ali stavbna pravica, v postopku izbora prednost pred ostalimi prijavitelji.

(5) Če se članstvo skupnosti OVE spremeni tako, da ni več izpolnjen pogoj za brezplačnost iz prvega odstavka tega člena, se pogodba o ustanovitvi služnosti ali pogodba o ustanovitvi stavbne pravice spremeni tako, da je od dne prenehanja pogoja za brezplačnost, skupnost OVE zavezana plačevati nadomestilo za služnost ali stavbno pravico v višini, ki se določi skladno s predpisi, ki urejajo upravljanje stvarnega premoženja države in samoupravnih lokalnih skupnosti.

(6) Brezplačne služnosti ali stavbne pravice skupnost OVE ne sme odtujiti ali obremeniti z zastavno pravico.

X. POGLAVJE: NADZOR

74. člen (nadzor)

(1) Nadzor nad izvajanjem tega zakona izvajajo inšpekcija, pristojna za okolje, kmetijska inšpekcija, gozdarska inšpekcija in inšpekcija, pristojna za energijo, vsaka na svojem področju.

(2) Izpolnitev obveznosti postavitve in obratovanja fotonapetostne naprave iz 9. in 11. člena tega zakona nadzira inšpekcija, pristojna za energijo.

75. člen (pristojnosti inšpekcijskih organov)

(1) Če oseba iz šestega odstavka 42. člena tega zakona svoje obveznosti odstranitve naprave, ki se v skladu z 2. točko šestega odstavka 42. člena tega zakona ne uporablja za proizvodnjo električne energije, ne izpolni prostovoljno, odstranitev fotonapetostne ali vetrne proizvodne naprave na njene stroške odredi inšpekcija, pristojna za energijo.

(2) Če inšpekcija, pristojna za okolje, upravljalcu zaprtega odlagališča odpadkov naloži izvedbo ukrepov za odpravo čezmernih vplivov na okolje v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja, lastnik fotonapetostnih naprav pa na poziv upravljavca odlagališča teh naprav ne odstrani prostovoljno, inšpekcija, pristojna za okolje, lastniku fotonapetostnih naprav naloži njihovo odstranitev v obsegu, ki upravljavcu odlagališča omogoča izvedbo naloženih ukrepov, ki so potrebni za zagotovitev zakonitega stanja.

XI. POGLAVJE: KAZENSKÉ DOLOČBE

76. člen (prekršek zaradi neupoštevanja obveznosti obvezne postavitve fotonapetostne naprave)

(1) Z globo od 3.000 do 20.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če ne

zagotovi obvezne postavitve fotonapetostne naprave (9. in 11. člen).

(2) Z globo od 1.000 do 3.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 600 do 1.200 eurov se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

77. člen (prekršek zaradi neupoštevanja obveznosti odstranitve naprave)

(1) Z globo od 2.000 do 15.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ne odstrani fotonapetostne ali vetrne proizvodne naprave, ki se ne uporablja za proizvodnjo električne energije (2. točka šestega odstavka 42. člena).

(2) Z globo od 1.000 do 3.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 600 do 1.200 eurov se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

78. člen (prekršek v zvezi z napravami na zaprtih odlagališčih)

(1) Z globo od 3.000 do 20.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če:

1. je investitor ali lastnik fotonapetostne ali vetrne proizvodne naprave na obstoječem zaprtim odlagališču, ki je postavljena v nasprotju s prvim odstavkom 64. člena tega zakona;

2. kot investitor ali lastnik ali fotonapetostne ali vetrne proizvodne naprave ali kot upravljavec odlagališča ni zagotovil projektne dokumentacije iz drugega odstavka 64. člena tega zakona;

3. kot investitor ali lastnik fotonapetostne ali vetrne proizvodne naprave ali kot upravljavec odlagališča ali kot lastnik zemljišča na območju naprave, za postavitve naprave ni pridobil strokovnega mnenja iz tretjega odstavka 64. člena tega zakona;

4. kot upravljavec odlagališča ne zagotovi, da se o nameri postavitve fotonapetostnih ali vetrnih proizvodnih naprav na

območju obstoječega zaprtega odlagališča v skladu s četrtem odstavkom 64. člena tega zakona obvesti inšpekcija, pristojna za okolje;

5. kot investitor ali lastnik fotonapetostne ali vetrne proizvodne naprave ne more izkazati, da je bila o nameri postavitve fotonapetostnih naprav na območju obstoječega zaprtega odlagališča v skladu s petim odstavkom 64. člena tega zakona obveščena inšpekcija, pristojna za okolje;

6. kot investitor k projektni dokumentaciji za graditev naprave ne zagotovi pisne izjave projektanta oziroma vodje projektiranja ter nadzornika oziroma vodje nadzora, ki jo določa šesti odstavek 64. člena tega zakona; ali

7. kot lastnik zemljišča na območju naprave ali upravljalec odlagališča ne zagotovi namenske rezervacije ali porabe sredstev, kot jo določa deveti odstavek 64. člena tega zakona.

(2) Z globo od 1.000 do 3.000 eurov se za prekršek iz 1. do 7. točke prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 600 do 1.200 eurov se za prekršek iz 1. do 7. točke prvega odstavka tega člena kaznuje posameznik.

79. člen

(prekršek zaradi neupoštevanja obveznosti v primeru krčitve gozda)

(1) Z globo od 1.200 do 42.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če izvaja krčitev gozda brez dovoljenja ali v nasprotju z dovoljenjem Zavoda za gozdove Slovenije (drugi odstavek 67. člena).

(2) Z globo od 600 do 2.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 400 do 800 eurov se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

80. člen

(višina globe v hitrem prekrškovnem postopku)

Za prekrške iz tega zakona se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom.

XII. POGLAVJE: PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

81. člen

(priprava akcijskega programa)

(1) Vlada prvi akcijski program iz prvega odstavka 5. člena tega zakona sprejme najpozneje v 12 mesecih po uveljavitvi tega zakona. Ministrstvo, pristojno za prostor, v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za energijo, najpozneje v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona pripravi in objavi osnutek akcijskega programa iz prvega odstavka 5. člena tega zakona.

(2) Podatke in strokovne podlage iz četrtega odstavka 5. člena tega zakona ministrstva in elektrooperaterji zagotovijo v štirih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

82. člen

(priprava državnega prostorskega izvedbenega akta za območja prednostnega umeščanja OVE)

(1) S postopkom priprave predloga uredbe o najustreznejši varianti iz tretjega odstavka 6. člena tega zakona ministrstvo, pristojno za prostor, v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za energijo, začne najpozneje v dveh mesecih od objave osnutka akcijskega programa iz 5. člena tega zakona.

(2) Ministrstva začnejo z izdelavo strokovnih podlag iz tretjega odstavka 6. člena tega zakona v 30 dneh po objavi osnutka akcijskega programa iz prvega odstavka 5. člena tega zakona. Pri izdelavi strokovnih podlag iz prejšnjega stavka ministrstva upoštevajo tudi podatke in že obstoječe strokovne podlage iz postopkov priprave prostorskih aktov, ki so že v teku.

(3) Predlog uredbe iz tretjega odstavka 6. člena tega zakona ministrstvo, pristojno za prostor, v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za energijo, pripravi v osmih mesecih od uveljavitve akcijskega programa iz 5. člena tega zakona.

(4) Na predlog ministrstva, pristojnega za prostor, in ministrstva, pristojnega za energijo, se pri pripravi uredbe o najustreznejši varianti iz tretjega in četrtega odstavka 6. člena tega zakona v največji meri upošteva vsebine, strokovne podlage in ugotovitve državnih prostorskih izvedbenih aktov, ki so v pripravi, in ki se nanašajo na načrtovanje fotonapetostnih ali vetrnih proizvodnih naprav na potencialnih prednostnih območjih OVE.

(5) Do začetka delovanja Projektnega sveta in Komisije za prostorski razvoj, ki ju ureja zakon, ki ureja prostor, se pri pripravi uredbe o najustreznejši varianti ne uporabljajo določila zakona, ki ureja prostor, o njunih nalogah. Vodja projektne skupine o tem, da projektna skupina mnenj in

drugih dokumentov ne more sprejeti v soglasju, seznanil ministra, pristojnega za energijo, in ministra, pristojnega za prostor.

83. člen **(umeščanje v predpisanih prednostnih območjih v prehodnem obdobju)**

(1) Do uveljavitve predpisa iz tretjega odstavka 8. člena tega zakona je na območjih predpisanega prednostnega umeščanja iz 2. do 5. točke prvega odstavka 8. člena tega zakona ob pogojih iz VI. poglavja tega zakona dopustno postaviti fotonapetostne naprave ne glede na določbe prostorskih izvedbenih aktov, pri čemer se za postavitev teh naprav uporabljajo prvi do tretji odstavek 12. člena tega zakona.

(2) Ne glede prvi odstavek 9. člena tega zakona obveza postavitve fotonapetostnih naprav ne velja za objekte, za katere je bilo na dan uveljavitve tega zakona:

- že pridobljeno gradbeno dovoljenje,
- že sklenjena pogodba o izdelavi dokumentacije za gradnjo objekta ali
- v postopku javnega naročanja že poslano v objavo javno naročilo ali povabilo k oddaji ponudbe.

(3) Vlada sprejme uredbo iz tretjega odstavka 8. člena tega zakona v dveh mesecih od uveljavitve tega zakona.

(4) Vlada sprejme uredbo iz 11. člena tega zakona najpozneje v 18 mesecih od uveljavitve tega zakona.

84. člen **(rok za pripravo splošnih smernic)**

Center za podpore smernice iz tretjega odstavka 15. člena tega zakona pripravi v štirih mesecih od uveljavitve tega zakona, ministrstvo, pristojno za energijo, pa jih sprejme in objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave v petih mesecih od uveljavitve tega zakona.

85. člen **(obvezno načrtovanje fotonapetostnih naprav za postopke prostorskega načrtovanja, ki so v teku)**

Zahteva iz 21. člena tega zakona ne velja v postopkih priprave državnih in lokalnih prostorskih izvedbenih aktov, v katerih je bila v skladu z zakonom, ki ureja prostor, do uveljavitve tega zakona že javno objavljena pobuda za pripravo prostorskega izvedbenega akta.

86. člen **(imenovanje odgovornih oseb za načrtovanje OVE)**

Pristojna ministrstva in organizacije imenujejo odgovorne osebe iz prvega odstavka 23. člena tega zakona najpozneje v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

87. člen **(začasna izključitev uporabe 28. člena)**

V primerih, ko obveznost presoje vplivov na okolje urejata prvi odstavek 4. člena ali četrti odstavek 5. člena Uredbe 2022/2577/EU, se ne uporablja prvi odstavek 28. člena tega zakona.

88. člen **(zagotavljanje kakovosti spremljajočega gradiva in dokumentacije)**

Pristojna ministrstva analize poročil in strokovnih podlag ter priporočila in primere dobrih praks iz 15. člena tega zakona prvič zagotovijo in objavijo v letu 2023.

89. člen **(predpisi s področja voda)**

(1) Do uskladitve uredb, izdanih na podlagi prvega odstavka 74. člena Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 - ZZdl-A, 41/04 - ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20 in 35/23 - odl. US), z novim 76.a členom Zakona o vodah je na širšem vodovarstvenem območju, na katerem se izvaja varovanje z blažjim vodovarstvenim režimom, dovoljena postavitve samostojnih fotonapetostnih naprav in vetrnih proizvodnih naprav, če so izpolnjeni pogoji iz prvega odstavka novega 76.a člena Zakona o vodah.

(2) Uredbe iz prejšnjega odstavka se uskladijo z novim 76.a členom Zakona o vodah v enem letu od uveljavitve tega zakona.

(3) Do uveljavitve uredb, izdanih na podlagi prvega odstavka 74. člena Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 - ZZdl-A, 41/04 - ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20 in 35/23 - odl. US), je ne glede na predpise lokalnih skupnosti, izdane na podlagi 60. člena Zakona o vodah (Uradni list SRS, št. 38/81 in 29/86 ter Uradni list RS, št. 15/91 in 52/00), ki se uporabljajo do uveljavitve teh uredb, na širšem vodovarstvenem območju, na katerem se izvaja varovanje z blažjim vodovarstvenim režimom, dovoljena postavitve samostojnih fotonapetostnih naprav in vetrnih proizvodnih naprav, če so izpolnjeni pogoji iz prvega odstavka novega 76.a člena Zakona o vodah.

(4) Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Uradni list RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16) se

uskladi z novim 76.a členom Zakona o vodah v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

90. člen

(uskladitev omejitve za vetrne proizvodne naprave za kmetijskih zemljiščih v občinskih prostorskih aktih)

Kadar je v občinskem prostorskem izvedbenem aktu, ki je ob uveljavitvi tega zakona že v veljavi ali za katerega je bil objavljen sklep o pripravi prostorskega izvedbenega akta, načrtovana prostorska ureditev vetrne elektrarne z nazivno močjo do 1 MW, se šteje, da je navedeni pogoj moči izpolnjen, če tlorsna površina te naprave ne presega 150 m², skladno s spremenjeno štirinajsto alinejo točke i) 3.č člena Zakona o kmetijskih zemljiščih, ne glede na njeno nazivno moč.

91. člen

(rok za izdajo izvršilnega predpisa)

Minister, pristojen za energijo, v soglasju z ministrom, pristojnim za kmetijstvo, izda predpis iz enajstega odstavka novega 3.č člena Zakona o kmetijskih zemljiščih v enem letu od uveljavitve tega zakona.

92. člen

(sprejem uredbe o nadomestilu za lokalno skupnost za spodbujanje uvajanja vetrnih proizvodnih naprav)

Vlada izda uredbo iz 71. člena tega zakona v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

93. člen

(začeti postopki)

Ob upoštevanju tretjega odstavka 1. člena Uredbe 2022/2577/EU velja domneva prevlade javne koristi, kot je opredeljena v 3. členu Uredbe 2022/2577/EU, tudi za že začete in v času uveljavitve tega zakona še nedokončane postopke:

1. državnega in občinskega prostorskega načrtovanja,
2. odločanja o nameravani postavitvi fotonapetostnih ali vetrnih proizvodnih naprav na podlagi 101.c ali 101.f člena ZON,
3. izdaje gradbenega dovoljenja na podlagi 54. ali 66. člena GZ-1,
4. postopke izdaje naravovarstvenega soglasja v skladu s 105.a členom ZON in
5. postopke izdaje dovoljenja za poseg v naravo v skladu s 104.a členom ZON.

94. člen (začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(Objavljeno 19.7.2023)

KAZALO

I. POGLAVJE: SPLOŠNE DOLOČBE	1
II. POGLAVJE: OBMOČJA UMEŠČANJA NAPRAV, KI PROIZVAJAJO ELEKTRIČNO ENERGIJO Z IZRABO OVE	3
2. oddelek: Predpisana prednostna območja umeščanja fotonapetostnih naprav	4
3. oddelek: Druga območja umeščanja naprav, ki proizvajajo električno energijo z izrabo OVE	7
III. POGLAVJE: PROSTORSKO NAČRTOVANJE IN DOVOLJEVANJE	7
1. oddelek: Skupne določbe celovite presoje in presoje vplivov na okolje	7
2. oddelek: Posebnosti postopkov prostorskega načrtovanja OVE	8
3. oddelek: Posebnosti celovite presoje vplivov na okolje	11
4. oddelek: Presoja vplivov na okolje za fotonapetostne naprave	12
IV. POGLAVJE: REGULATIVNI PESKOVNIKI	12
V. POGLAVJE: SPODBUJANJE RAZISKOVANJA IN PROIZVODNJE ELEKTRIČNE ENERGIJE Z IZRABO GEOTERMALNE ENERGIJE	14
VI. POGLAVJE: SPREMLJAJOČA ENERGETSKA DEJAVNOST	18
1. oddelek: Splošna določba	18
2. oddelek: Zakon o cestah	19
3. oddelek: Zakon o vodah	20
4. oddelek: Zakon o rudarstvu	21
5. oddelek: Zakon o kmetijskih zemljiščih	22
6. oddelek: Spremembe in dopolnitve glede spremljajoče energetske dejavnosti v povezavi z Zakonom o urejanju prostora	23
7. oddelek: Spremembe in dopolnitve glede spremljajoče energetske dejavnosti v povezavi z Zakonom o varstvu okolja	24
8. oddelek: Spremembe in dopolnitve glede spremljajoče energetske dejavnosti v povezavi z Zakonom o gozdovih	26
VII. POGLAVJE: SPREMEMBE IN DOPOLNITVE ZAKONA O VARSTVU KULTURNE DEDIŠČINE	27
VIII. POGLAVJE: ENKRATNO NADOMESTILO ZA OBČINO ZA SPODBUJANJE UVAJANJA VETRNIH PROIZVODNIH NAPRAV	27
IX. POGLAVJE: UREDITEV IN OBLIKOVANJE PRAVNIH RAZMERIJ V ZVEZI S POSTAVITVIJO FOTONAPETOSTNIH NAPRAV NA NEPREMIČNINE V SOLASTNINI IN ETAŽNI LASTNINI TER USTANOVITEV BREZPLAČNE SLUŽNOSTI ALI STAVBNE PRAVICE	28

NA OBJEKTIH V JAVNI LASTI

X. POGLAVJE: NADZOR	29
XI. POGLAVJE: KAZENSKÉ DOLOČBE	29
XII. POGLAVJE: PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE	30